

Notulen -vastgesteld-

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	11 oktober 2021
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Wvd. griffier	:	dhr. M.W. Admiraal
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

5

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. W. van Anandel (CDA), hr. D.J. van den Berg (JA21), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dassing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), mw. G. Van Geffen (Liberaal Noord-Holland), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mw. L. Gonggrijp (D66), mw. J.M.E de Groot (SP), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. E.W.J. Jensen (JA21), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Köhler (JA21), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), dhr. S. Koyuncu (DENK), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), dhr. H.S. Mulder (D66), dhr. A.J.M. Muurlink (PvdA) mw. A. Nanninga (JA21) dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

10

15

20

Afwezig: dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), dhr. M. Deen (PVV), Statenlid J. Gringhuis (GL), mw. A.A.J. Jellema (PvdA) en mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO),

	Agenda	Paginanummer
25	1. Opening en mededelingen	03
	2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden	05
	2a. Afscheid Statenlid fractie PvdA	11
	2b. Beëdiging en installatie Statenlid fractie PvdA	12
30	2c. Actualiteiten (onder voorbehoud instemming Provinciale Staten)	14
	3a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	14
	3b. Lijst geheimhouding PS	14
	4. Vaststelling notulen van de vergadering van 13 september 2021	14
	5. Vaststelling Strategische Statenagenda	14
35	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	14
	7. Voortganglijst van moties	14
	8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk	15
	8a. Tijdelijke benoeming tweede plaatsvervangend griffier voor de Statenvergadering (Voordracht 53)	15
40	8b. Benoeming opvolgend lid Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer (Voordracht 50)	15
	8c. Instellen werkgeverscommissie bestuursbureau recreatieschappen (Voordracht 51)	15
	8d. Zienswijze PS op de resultaatbestemming 2020 van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek (Voordracht 56)	15
45	8e. Controle protocol controle jaarrekening 2021 (Voordracht 54)	15

	9.	Tweede begrotingswijziging 2021 (Voordracht 52)	16
	10.	Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg (Voordracht 55)	19
	11.	Vragenuur	38
	12.	Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag	38
50	13.	Sluiting	43

55

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, welkom.

60 Ik open de vergadering en ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering op stil te zetten.

Beste Statenleden, beste leden van Gedeputeerde Staten en beste aanwezigen, welkom terug in onze eigen Statenzaal. We hebben anderhalf jaar online of op een andere locatie vergaderd en het debat gevoerd. Nu de coronamaatregelen dat toelaten, doen we dat vandaag weer op het
65 Provinciehuis. Voor de toehoorders is hier vlakbij de Johan-Remkeszaal ingericht waar zij deze Statenvergadering op beeldschermen kunnen volgen.

In het bijzonder heet ik welkom mevrouw Voskuil en de raadsgriffier van de gemeente Gooise Meren, mevrouw Knibbe, en de andere gasten die zijn gekomen voor het afscheid van de heer
70 Lars Voskuil dat straks plaatsvindt na de vaststelling van de agenda.

Graag vermeld ik ook dat het team van 'What's Next' aanwezig is. Dat zijn vier jongeren die in het kader van jongerenparticipatie TV-afleveringen en video's voor sociale-media gaan maken bij
75 AT5.

Ik deel u mede, dat bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Van Soest (50PLUS/PvdO), Statenlid Gringhuis (GroenLinks), de heer Deen (PVV), de heer Baljeu (Fractie Baljeu) en mevrouw Jellema (PvdA). Dan zijn er vandaag 50 Statenleden aanwezig.

80 Zoals u bekend is, is de griffier, mevrouw Bolt, enige tijd met ziekteverlof. Daarom ziet u naast mij de heer Admiraal die haar taken de komende tijd waarneemt. Namens de Statenvergadering wens ik mevrouw Bolt hierbij alle sterkte met haar herstel.

Er is een bericht van afsplitsing bij de fractie VVD. De fractie van de VVD en mevrouw Van Geffen
85 hebben mij schriftelijk laten weten de samenwerking niet meer voort te zetten. Met ingang van vandaag, 11 oktober 2021, gaat mevrouw Van Geffen verder als een nieuwe fractie onder de naam Liberaal Noord-Holland.

Met ingang van vandaag zijn de spreekgestoelten voor PS en GS omgewisseld.

90 Zoals u in de Statenzaal al heeft kunnen zien, hebben de leden van GS en de griffie van plaats geruild. Het spreekgestoelte van PS is voortaan vanuit de zaal gezien aan de rechterkant, waar de griffie zit. Het spreekgestoelte van GS is voortaan vanuit de zaal gezien aan de linkerkant, waar de GS-leden zitten. Bij het wisselen van spreker bij het spreekgestoelte en bij de interruptiemicrofoon, zal steeds worden schoongemaakt voor de volgende spreker. Denkt u er bij
95 het interrumperen aan om de knop ingedrukt te houden, anders bent u niet goed te verstaan.

Moties en amendementen dient u vanaf heden weer in op papier bij de voorzitter in tweevoud, waarvan u een exemplaar ondertekent. Het niet-ondertekende exemplaar wordt gebruikt voor publicatie bij de vergaderstukken.

100

Op maandag 1 november wordt de Statendag georganiseerd voor alle Statenleden, duo-commissieleden en het college van GS. Deze dag start om 9.30 uur en eindigt met een gezamenlijk diner. Alles vindt plaats hier in eigen huis in de Johan Remkeszaal van het Dreefgebouw. Doel van de dag is om met elkaar het gesprek aan te gaan over de onderlinge verhoudingen binnen PS en de samenwerking tussen PS en GS.

105

Omdat we in een zaal zitten waar de techniek opnieuw is opgebouwd, wil ik graag voor ik verder ga met de agenda, weer een proefstemming met u doen, zodat duidelijk is of het systeem goed werkt.

110

Bij de start van een stemming geef ik aan wanneer u kunt gaan stemmen. U ziet dan op het scherm bijvoorbeeld "stemming 1" of "stemming 2". Ik vermeld u dan over welk amendement, motie of voordracht de stemming gaat. Om te stemmen drukt u op de -knop indien u tegen bent en op de +knop indien u voor bent. Een eventuele vergissing kunt u op de schermen zien en nog herstellen zolang de stemming nog open is. Daarna niet meer. Vandaag kunnen 50 geldige stemmen worden uitgebracht. Ik geef aan dat ik de stemming ga sluiten en daarna is wijzigen van uw stem niet meer mogelijk. Vervolgens lees ik de stemuitslag op en kunnen we overgaan naar een volgende stemming.

115

Dan stel ik voor dat we nu een proefstemming doen. "Bent u voor of tegen vergaderen in de Statenzaal op het provinciehuis?" Dan gaan we nu over tot stemming.

120

Iedereen heeft gestemd, de stemming is nu gesloten. Vijftig stemmen zijn uitgebracht waarvan 47 stemmen voor en 3 stemmen tegen. Het systeem werkt.

Zijn er nog vragen over het elektronisch stemmen? Is er nog behoefte aan een tweede proefstemming? Het gaat wel lukken.

125

Dat waren mijn mededelingen.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Deze stemming laat zien dat de overgrote meerderheid van Provinciale Staten blij is om hier weer te zijn. De mensen die het de afgelopen anderhalf jaar mogelijk hebben gemaakt om te vergaderen op locatie of virtueel, wil ik enorm bedanken. In mijn beleving is het zeer voorspoedig verlopen. Hartelijk dank aan de voorzitter, de griffie en alle ambtelijke ondersteuning namens de VVD-fractie, maar ik vermoed op basis van de stemming ook namens Provinciale Staten.

135

APPLAUS

De **VOORZITTER**: Ik geloof dat alle Statenleden het met u eens zijn, meneer Van der Maas.

140 **2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden**

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst.

145 De primus voor de huidige vergadering is nummer 29, mevrouw Koning-Hoeve (CDA).

Bij de Hamerstukken is een voordracht geagendeerd waarbij een lid van Provinciale Staten wordt benoemd in een functie. Het betreft punt 8b inzake de benoeming opvolgend lid in de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer, voordracht 50. Per mail is door de
150 Statengriffier aan u gevraagd of deze stemming bij acclamatie kan plaatsvinden. Dat is dan het geval bij dit hamerstuk punt 8b. Ik neem aan dat u hiermee akkoord gaat. Zo ja, dan vindt besluitvorming plaats bij de Hamerstukken.

155 Er is geen Actualiteit aangekondigd. Er zijn geen mondelinge vragen aangekondigd voor het Vragenuur.

Er is een aantal Moties Vreemd aan de Orde van Dag ingediend. De fractie DENK heeft aangekondigd vandaag meerdere moties VOD te willen indienen.

160 De heer **KOYUNCU** (DENK): We dienen vier moties VOD in. De eerste heeft betrekking op de Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en Onderwijs. Inclusiviteit is niet langer het vertrekpunt voor beleid. Dat komt omdat Provincie geen rol meer heeft in het Sociaal Domein. De DENK-fractie wil dat concreter maken en stelt voor om elke toetsing van de provincie te voorzien van concrete prestatie afspraken. Zo kan inclusiviteit meer prioriteit worden gegeven en kan erop worden
165 toegezien dat dit ook gebeurt.

Motie VOD 174/11-10-2021

Motie Vreemd Inclusiviteit als speerpunt

170 *Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021
kennis genomen hebbende van de Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt & Onderwijs 2021-23
constaterende dat*

- *Inclusiviteit niet meer het vertrekpunt is voor beleid, omdat de provincie geen rol meer heeft in het sociaal domein en het onderwijs vanuit het Rijk wordt bepaald en aangestuurd;*
- 175 – *Het college inclusiviteit probeert te realiseren door het bij elke actie te waarborgen.
overwegende dat*
- *Op deze wijze het realiseren van inclusiviteit afhankelijk is van de desbetreffende (deelnemende) partijen bij een bepaalde actie of initiatief;*
- *Inclusiviteit voor sommige werkzoekenden of werknemers hét verschil kan uitmaken;*
- 180 – *Het college inclusiviteit daarom vooraf zou moeten inzetten op concrete prestatieafspraken. Dat is haalbaar, aangezien de meeste gemeenten en lokale partners inclusiviteit een (top)prioriteit vinden.*

Verzoeken het college

–

- 185 – *Om elke actie van de provincie te voorzien van concrete prestatieafspraken over individuele inclusietrajecten.*
- *De dekking hiervoor te zoeken in het positieve saldo van de begroting c.q. Algemene Reserve. en gaan over tot de orde van de dag.*
- (DENK Noord-Holland)*

190

De volgende drie moties VOD hebben betrekking op het Regionaal Mobiliteitsprogramma

- De fractie van DENK maakt zich grote zorgen om de optie van uitbreiden van betaald parkeren, omdat het mensen met een dunne portemonnee onevenredig raakt. Dat kan leiden tot
- 195 mobiliteitsongelijkheid. Daarom stelt de fractie voor om gemeenten te wijzen op nadelige neveneffecten.

Motie VOD 171/11-10-2021

Gemeenten wijzen op ongewenste neveneffecten door het uitbreiden van betaald parkeren

200

Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021 kennis genomen hebbende van het Regionale Mobiliteitsprogramma. constaterende dat

- *Een van de maatregelen genoemd in de menukaart is het uitbreiden van betaald parkeren;'*
- 205 *Betaald parkeren een onevenredige grote financiële aanslag betekent op de portemonnees van burgers het de lagere inkomensgroepen;*
- *Simpele bezoeken zoals op visite gaan bij vrienden of familieleden hierdoor een grote kostenpost wordt voor burgers met een dunne portemonnee;*
- *Hierdoor de mobiliteitsongelijkheid toeneemt.*

210 *overwegende dat*

- *Het bevorderen van een duurzame mobiliteitsprogramma absoluut de voorkeur heeft, maar dit niet mag leiden tot ongelijkheid van bepaalde burgers.*

Verzoeken het college

- *Met klem de gemeenten erop te wijzen wat de gevolgen van het uitbreiden van betaald*
- 215 *parkeren kunnen zijn voor mensen met een dunne portemonnee en dat het daarmee kan leiden tot mobiliteitsongelijkheid.*
- en gaan over tot de orde van de dag.*
- DENK Noord-Holland)*

220

De derde motie gaat over inclusievere communicatie over deelmobiliteit.

Veel van deze nieuwe mobiliteitsconcepten maken gebruik van apps en internetconstructies. Daarvoor is een bepaalde mate van digitale geletterdheid vereist. We zien en weten dat niet alle burgers digitaal vaardig zijn. Men spreekt tegenwoordig over digibeten. DENK is van mening dat deze groep anders moet worden benaderd, zodat deelmobiliteit ook voor hen toegankelijk is.

225 Gedeputeerde Staten zouden deze opdracht kunnen meegeven aan leveranciers en marktpartijen van deelmobiliteitsconcepten.

Motie VOD 173/11-10-2021

Inclusievere communicatie over deelmobiliteit

230

Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021

kennis genomen hebbende van het Regionale Mobiliteitsprogramma.

constaterende dat

- *Innovatieve mobiliteitsconcepten zoals deelmobiliteit steeds een belangrijke aanvulling wordt op de bestaande vormen van verkeer en vervoer;*

235

- *Niet alle potentiële gebruikers van mobiliteitsconcepten kennis hebben ervan vanwege een gebrek aan digitale vaardigheden;*

overwegende dat

- *De provincie zich inspant voor een inclusieve communicatievoorziening die erop gericht is om één moeilijk bereikbare burgers te bereiken zoals (digitaal) laaggeletterden;*

240

- *De leveranciers van deelmobiliteit en de daaraan verbonden marktpartijen zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen communicatie;*

- *De provincie de leveranciers en marktpartijen zou kunnen stimuleren om meer aandacht te hebben voor inclusievere communicatie over deelmobiliteit.*

245

Verzoeken het college

- *De leveranciers van en marktpartijen in de deelmobiliteit te stimuleren om méér aandacht te schenken aan hoe zij burgers — die digitaal niet vaardig genoeg zijn of weinig kennis hebben daarvan — kunnen bereiken met hun communicatievoorzieningen zodat deelmobiliteit ook voor hen meer en vooral beter toegankelijk wordt.*

250

en gaan over tot de orde van de dag.

DENK Noord-Holland)

Tot slot, de vierde en laatste motie VOD, welke gaat over het verder uitrollen van deelmobiliteit. We weten dat niet in alle gemeenten in de provincie de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van deelmobiliteit. We zijn van mening dat deelmobiliteit overal toegankelijk moet zijn en zien daar een rol voor de provincie weggelegd. De provincie zou een nog actievere rol kunnen innemen door aan kennisuitwisseling te doen, maar ook door Best Practices te delen en de gemeenten erop te wijzen hoe zij van andere kunnen leren. De fractie van DENK hoopt dat hiermee de drempel om deelmobiliteit in te voeren, verlaagd wordt en deelmobiliteit toegankelijk wordt voor meer mensen uit onze provincie.

260

Motie VOD 172/11-10-2021

Deelmobiliteit verder uitrollen

265

Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021

kennis genomen hebbende van het Regionale Mobiliteitsprogramma.

constaterende dat

- *Deelmobiliteit steeds een belangrijke aanvulling wordt op de bestaande vormen van verkeer en mobiliteit;*
- 270 - *Deelmobiliteit helaas nog steeds niet in elke gemeente wordt aangeboden of overal is gerealiseerd.*

overwegende dat

- *De provincie deelmobiliteit ziet als een belangrijke toevoeging in de mobiliteitstransitie;*
- *Het belangrijk is om deelmobiliteit zoveel mogelijk aan te bieden in de provincie;*
- 275 - *Niet alle gemeenten over evenveel kennis en ervaring bezitten om deelmobiliteit mogelijk te maken dan wel verder uit te rollen;*
- *De uitrol van deelmobiliteit vergemakkelijkt kan worden door relevante kennis te delen. Dat vermindert ook de kosten om te investeren in de groei en uitrol van deelmobiliteitsconcepten en daarmee kan het aantrekkelijker worden voor gemeenten.*

280 *Verzoeken het college*

- *Te onderzoeken hoe de Provincie kan helpen bij de (verdere) uitrol van deelmobiliteitsconcepten door uitwisseling van kennis en ervaring verder te stimuleren;*
- *Door te kijken hoe pilots wellicht in samenwerking (tussen gemeenten) uitgevoerd kunnen worden zodat bespaard kan worden op de kosten;*
- 285 - *Extra aandacht en prioriteit te geven aan die gebieden waar deelmobiliteit niet of nog niet overal worden aangeboden zodat ook de minder (aantrekkelijke) gebieden de mogelijkheid krijgen om gebruik te maken van deelmobiliteitsconcepten.*

en gaan over tot de orde van de dag.

DENK Noord-Holland

290

De **VOORZITTER**: Drie moties VOD heb ik ontvangen. Deze maken deel uit van de beraadslagingen. De laatste die gaat over de arbeidsmarkt is nog niet door de griffie ontvangen. Ik geef ondertussen het woord aan mevrouw Vastenhouw.

- 295 Mevrouw **VASTENHOUW** (FvD): Participatie is in deze termijn een groot onderwerp. FvD en PVV zijn van mening dat participatie aan Noord-Hollanders nooit ontzegd mag worden door de coronamaatregelen. Waar bijeenkomsten worden georganiseerd waar Noord-Hollanders kunnen meepraten mag geen QR-pas worden gevraagd. Natuurlijk gaat het hier over nationale wetgeving, waarbij opdrachten aan gemeenten worden gegeven om vrijheden te beperken en waar de
- 300 Provincie geen directe zeggenschap over hebben. Als de politieke wil bestaat, kunnen we wel creatieve routes bewandelen om gemeentelijke autoriteiten te stimuleren om op een flexibele wijze met regelgeving om te gaan. FvD is geschrokken van de maatregelen tijdens de Provincie barbecue. Onze eigen bijeenkomst was voor ons ontoegankelijk. Ook in Limburg werd een
- 305 volksvertegenwoordiger de toegang ontzegd tijdens een bijeenkomst. Dit is heel verdrietig en onacceptabel. Daarnaast wordt de mogelijkheid tot het fysiek bijwonen van een Provinciale Statenvergadering voor Noord-Hollanders ontzegd. Andere partijen lijken dit allemaal volstrekt normaal te vinden, maar zoem eens uit, beste volksvertegenwoordigers. Dit is toch onaanvaardbaar en absurd? We roepen niet alleen Noord-Hollanders op tot burgerlijke ongehoorzaamheid, maar ook de gemeenten. Bizarre tijden vragen om creatieve oplossingen.
- 310 Daarom hebben we twee moties VOD.

De eerste motie VOD heeft als titel 'Ongehinderde toegang voor alle type vergaderingen en bijeenkomsten.

315 **Motie VOD 175/11-10-2021**

Ongehinderde toegang voor alle type vergaderingen en bijeenkomsten'

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 11 oktober 2021 ter bespreking van moties vreemd aan de orde van de dag:

320 *Constaterende dat;*

- *Collega volksvertegenwoordigers in Limburg de toegang tot de bijeenkomst van de vertrouwenscommissie werd ontzegd;*
- *De Provincie Noord-Holland de CoronaCheckApp verplicht heeft gesteld voor toegang tot de jaarlijkse barbecue voor volksvertegenwoordigers*

325 *Overwegende dat;*

- *Het volledig en zonder enige belemmering kunnen uitvoeren van de taak van volksvertegenwoordiger van ongekend belang is voor een functionerende democratie.*
- *Voor toegang tot aangelegenheden die bij onze taken als volksvertegenwoordigers behoren nooit een dwang/drang maatregel zoals het tonen van de CoronaCheckApp als vereiste zou moeten mogen gelden*

330

Van mening zijnde dat;

- *Volksvertegenwoordigers hun taak als de vertegenwoordiging van het volk ten volle moeten kunnen uitvoeren in dienst van de kiezers;*
- *Inwoners van Noord-Holland altijd en overal fysiek aanwezig kunnen zijn als bezoekers van vergaderingen van de Provinciale Staten gezien een groot gedeelte van de communicatie non-verbaal is.*

335

Roept Gedeputeerde Staten op

- *Om volksvertegenwoordigers ongehinderd hun werk te kunnen laten doen en toegang te verlenen aan alle directe en indirecte evenementen van de Provinciale Staten zonder extra eisen te stellen.*
- *Mogelijkheid tot fysieke aanwezigheid bij Provinciale Staten vergaderingen te bieden voor burgers;*

340

En gaan over tot de orde van de dag.

Forum voor Democratie en Partij voor de Vrijheid

345

Motie VOD 176/11-10-2021

Geen uitsluiting Noord-Hollanders van elke vorm van participatie op basis van hun medische status

350 *De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 11 oktober 2021 ter bespreking van moties vreemd aan de orde van de dag:*

Constaterende dat;

- *De regering sinds 25 september de coronapas verplicht stelt voor het bezoeken van restaurants, cafés, bioscopen, musea en theaters;*

355 *Overwegende dat;*

- *Artikel I van de Grondwet luidt: "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan."*
- *Al zou discriminatie op medische status gerechtvaardigd zijn, een gevaccineerd persoon net zo goed drager kan zijn van het coronavirus als een niet gevaccineerd persoon en derhalve de discriminatiegrond wegvalt en deze wettelijk niet houdbaar is*
- *Minister Hugo de Jonge op een eerder moment zelf heeft verklaard dat: "Er in November 2020 een motie door de Tweede Kamer is aangenomen waarin staat: "er slechts sprake kan zijn van vrijwillige vaccinatie, dus dat een directe of indirecte vaccinatieplicht uitgesloten is, evenals dwang- of drangmaatregelen"*

360

365

Van mening zijnde dat;

- *De huidige discriminatie van ongevaccineerden tegen de Grondwet ingaat evenals tegen de aangenomen motie door de Tweede Kamer;*
- *Er met de huidige coronapas zeker over drang en wellicht over dwang gesproken kan worden en dit niet thuishoort in een vrije liberale democratie*

370

Roept Gedeputeerde Staten op

- *Geen Noord-Hollanders uit te sluiten van elke vorm van participatie op basis van hun medische gegevens en gemeenten in de Provincie op te roepen de coronapas niet te handhaven.*

375

En gaan over tot de orde van de dag.

Forum voor Democratie en Partij voor de Vrijheid

De **VOORZITTER**: Beide moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

380 Mevrouw **VAN GEFFEN** (Liberaal Noord-Holland): Ik heb een motie VOD ingediend met het volgende dictum.

Motie VOD 177/11-10-2021

Onredelijke Benadeling

385

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021, constaterende dat:

- *De VVD-fractie op 18 september statenlid G. van Geffen tegen haar wil bij meerderheid van stem uit de fractie heeft gezet;*
- *De directe consequentie hiervan is dat zij volgens de vigerende regels valt in de categorie van een 'afgesplitste fractie' en dat zij verminderde spreektijd en verminderde financiële ondersteuning krijgt;*

390

overwegende dat:

- *De provinciale regels een onredelijke benadeling (eigenlijk: dubbele straf) mogelijk maken voor als lastig ervaren statenleden die onvrijwillig uit de fractie worden gezet: zij verliezen*

395

enerzijds hun positie in de fractie, anderzijds een deel van het vermogen hun geluid te laten doorklinken;

- *Dit effect niet past bij het doel van de vigerende regels voor fractievergoeding en spreektijd;*
- *Het presidium in haar vergadering d.d. 11 oktober heeft aangegeven om te kijken naar een*

400

aanpassing van de spreektijdregeling in de huidige periode;

- *De provinciale regels een instrument kunnen vormen voor uitsluiting, om kritische of als lastig ervaren geluiden zoveel mogelijk te smoren;*
- *Het coalitieakkoord pleit voor een 'transparante en inclusieve bestuurscultuur';*

405

Gehoord de discussie in het presidium en de beraadslaging in PS op 11 oktober 2021, vragen Provinciale Staten:

- *De verordening/regeling voor fractievergoeding en spreektijd voor de navolgende bestuursperiode aan te passen zodanig dat deze geen onredelijke benadeling als boven beschreven mogelijk maakt en past bij een transparante en inclusieve bestuurscultuur. en gaan over tot de orde van de dag.*

410

Liberaal Noord-Holland

De achtergrond daarvan is als volgt. Ik ben binnenskamers kritisch geweest op de inhoud van het Mobiliteitsbeleid van deze coalitie. Ik heb aangekaart dat de bestuurscultuur niet inclusief is. Het resultaat is dat ik niet alleen mijn fractie kwijt ben, maar ook een groot deel van mijn spreektijd en ondersteuning. Dat is een dubbele klap en een onevenredig groot gevolg. Vandaag overkomt het mij en als men daar mee wegstapt en niemand doet iets aan die cultuur dan kan dat morgen ook u overkomen. Gelukkig heeft het Presidium vandaag toegezegd nog in deze periode te willen kijken naar een verbetering van de spreektijdregeling. Daarvoor mijn oprechte dank. Deze motie VOD gaat over morgen; de nieuwe bestuursperiode, waarvan geen van ons nog weet of die er

415

420

deel van zal uitmaken. Wat we wel weten is dat de nabije toekomst eerdere hogere, dan lagere eisen zal stellen aan een transparante en inclusieve bestuurscultuur.

De **VOORZITTER**: Ook deze motie VOD maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Zijn er nog andere fracties die een motie VOD willen indienen? Nee, dat is niet het geval. Stemming over deze moties VOD zal plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

425

Wenst iemand nog over de agenda het woord? Dan is de gewijzigde agenda overeenkomstig het voorstel van het Presidium vastgesteld.

430

2a. Afscheid Statenlid fractie PvdA

De **VOORZITTER**: We zijn aanbeland bij het afscheid van een Statenlid van de PvdA. Vandaag zal de heer Voskuil van de PvdA afscheid nemen. Straks zal er ook in zijn opvolging worden voorzien. Het handen schudden laten we nog achterwege. U kunt dadelijk wel de heer Voskuil feliciteren.

435

Ik verzoek de heer Voskuil naar het midden van de zaal te komen.

440 Beste Lars, we nemen een beetje afscheid van je in etappes, zo lijkt het, maar er is een goede reden waarom je nu terug bent in de Statenzaal. Eerder, op 23 augustus, stonden we al stil bij het vertrek van drie Statenleden, onder wie jij. Op 8 september mocht ik je installeren als nieuwe burgemeester van het prachtige Bergen. En op 13 september waren we al terug toen de gemeente en jij gastheer waren voor onze PS-vergadering in Hotel Zuiderduin in Egmond aan Zee. Het was allemaal keurig verzorgd, waarbij ik niet denk dat jij daar al bemoeienis mee hebt gehad.

445 Als Statenlid en fractievoorzitter van de PvdA hebben we je vooral leren kennen als een bespraakt, bevlogen en betrokken Statenlid. Je bent ad rem, letterlijk en figuurlijk en je bent, zoals de Vara dat ooit noemde: verschillig. Je bent scherp, maar je bent zeker geen scherp slijper. Wat jou kenmerkt, Lars, is dat het gaat om mensen en om inhoud. De menselijke maat. Volgens Telegraaf-columnist Ronald Plasterk is er een richtingenstrijd binnen de sociale democratie aan
450 de gang. Het zou volgens hem gaan om een postmodern en mogelijke versus bestaande zekerheid en het belang van de gewone mensen. Als eenvoudig voorzitter van uw Staten, die boven de partijen staat, weet ik er natuurlijk niet zoveel van. Wat ik wel weet, Lars, is dat jij een sociaaldemocraat bent in hart en nieren.

455 Onlangs bracht Zijne Majesteit de Koning een werkbezoek aan de Kanselarij der Nederlandse Orden in Den Haag. Dat is de ambtelijke organisatie achter het Nederlandse decoratiestelsel. De Koning ging met medewerkers van de Kanselarij in gesprek over het decoratiestelsel en over de bijzondere verhalen die vaak achter de Koninklijke onderscheidingen schuil gaan. Is dat van belang? Zeker. Toen jij als raadslid bij de gemeente Gooise Meren vertrok, kwam je, vanwege je verdiensten, al in aanmerking voor een Koninklijke Onderscheiding. Nu komt je inzet als Statenlid
460 daar bij. Het staat dan ook als een paal boven water dat die bijzondere verhalen ook over jou verteld kunnen worden.

Beste Lars, het doet mij een groot plezier te kunnen mededelen dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd je te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

465 Ik wil je namens alle Statenleden danken voor al het werk dat je hebt verricht als Statenlid in de Provincie Noord-Holland en voor je betrokkenheid. We hopen je natuurlijk nog heel vaak tegen te komen als burgemeester van de mooie gemeente Bergen. Dank je wel.

470 *APPLAUS*

[Volgt uitreiking en overhandiging zeefdruk Provinciehuis, met bloemen.]

Schorsing 13.28 – 13.30 uur

475 **2b. Beëdiging en installatie Statenlid fractie PvdA**

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

Overeenkomstig artikel 10 van het Reglement van Orde, heb ik bij de vorige vergadering tot lid
480 van de Commissie van Onderzoek geloofsbrieven benoemd mevrouw Kocken (GL) tevens

voorzitter, mevrouw Kuiper (CDA) en de heer Deen (PVV). Ik geef het woord aan de voorzitter van de Commissie van Onderzoek geloofsbrieven.

Mevrouw **KOCKEN** (voorzitter Commissie van Onderzoek geloofsbrieven): Voorzitter, ter
485 voldoening aan uw opdracht hebben wij onderzocht de geloofsbrieven en de daarbij behorende
bescheiden die benoemd verklaard lid, de heer Muurlink, aan uw vergadering heeft toegezonden.
Dat onderzoek heeft aangetoond dat blijkens het ingevolge artikel B2, tweede lid Kieswet aan
Provinciale Staten toegezonden afschrift van het besluit van de voorzitter van het Centraal
490 stembureau voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland van
11 oktober 2021 tot lid van Provinciale Staten benoemd is verklaard, de heer A.J.M. Muurlink van
de fractie van de Partij voor de Arbeid.

De commissie stelt Provinciale Staten voor de heer Muurlink toe te laten als lid van Provinciale
Staten van Noord-Holland. De commissie heeft kennisgenomen van de nevenfuncties van de
kandidaat. De combinatie van het Statenlidmaatschap met een nevenfunctie is altijd een punt van
495 aandacht. Het is de verantwoordelijkheid van het Statenlid zelf om de integriteit te bewaken.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mevrouw Kocken. De commissie adviseert dus Provinciale Staten te
besluiten de heer Muurlink toe te laten als lid van uw Staten. Verlangt iemand hierover het
woord? Zo nee: Dan is unaniem door u besloten de heer Muurlink als lid van Provinciale Staten
500 toe te laten.

Ik ontbind de Commissie van Onderzoek geloofsbrieven en dank de leden voor de verrichte
werkzaamheden.

Aan de orde is nu de beëdiging van de heer Muurlink. Het vertrekkend lid, de heer Voskuil (PvdA),
505 heeft mij verzocht hem ontslag te verlenen conform artikel X2, tweede lid van de Kieswet. Ik heb
dat ontslag inmiddels verleend.

Het lidmaatschap wordt opgevolgd door de heer Muurlink van fractie PvdA. Zijn installatie is nu
aan de orde:

510 Ik verzoek de heer Muurlink naar voren te komen in het midden van de zaal.
Ik verzoek u allen te gaan staan.

Meneer Muurlink, Provinciale Staten hebben zojuist besloten u toe te laten als lid van Provinciale
Staten. Ik stel u daarom thans in de gelegenheid de in artikel 14 van de Provinciewet bedoelde
515 verklaring en belofte in mijn handen af te leggen.

Ik verzoek u als ik straks uw naam noem, uit te spreken de woorden: "Dat verklaar en belof ik".

Ik zal u eerst de formule van de belofte voorlezen.

520 "Ik verklaar dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch
middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of
beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch
middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik verklaar dat ik

getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen”.

525

De heer **MUURLINK** (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Ik wens u alle geluk met uw Statenlidmaatschap. Welkom in ‘de familie’ in Noord-Holland.

530

APPLAUS

Ik vraag de Statenleden nog even te wachten met hun felicitaties, zodat ik het nieuwe Statenlid eerst kan feliciteren en de bloemen kan overhandigen. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

535

Schorsing 13.34 – 13.42 uur

2c. Actualiteiten (onder voorbehoud instemming Provinciale Staten)

540

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Er zijn geen actualiteiten ingediend.

3a Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

Er zijn geen stukken ter bekrachtiging ingekomen.

545

3b Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de lijst geheime stukken het woord? Zo nee: Dan stel ik voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

550

4. Vaststelling notulen van de vergadering van 13 september 2021

De **VOORZITTER**: Op pagina 10 is op verzoek van de heer Terwal (VVD) een fout in zijn naam hersteld. Verder zijn er door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen.

555

Verlangt iemand over de notulen nog het woord? Zo nee: dan zijn de notulen met deze wijziging vastgesteld.

5. Vaststelling Strategische Statenagenda

Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan is hiermee de Strategische Statenagenda vastgesteld.

560

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

Verlangt iemand het woord? Zo nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het Presidium besloten.

565

7. Voortganglijst van moties

Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen over de lijst moties ontvangen.
Verlangt iemand over de lijst moties het woord? Zo nee, dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

8 Voorlopig aangemerkt als hamerstuk

570

De **VOORZITTER**: Het advies van het Presidium is om in te stemmen met de hierna te noemen voordrachten en deze als hamerstuk te behandelen.

575 **8a. Tijdelijke benoeming tweede plaatsvervangend griffier voor de Statenvergadering**
(Voordracht 53)

8b. Benoeming opvolgend lid Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer
(Voordracht 50)

580 **8c. Instellen werkgeverscommissie Bestuursbureau recreatieschappen** (Voordracht 51)

8d. Zienswijze PS op de resultaatbestemming 2020 van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek (Voordracht 56)

585 **8e. Controle protocol controle jaarrekening 2021** (Voordracht 54)

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Wenst iemand een stemverklaring af te leggen, of wenst iemand aantekening?

590 De heer **DESSING** (FvD): Aangaande voordracht 53, agendapunt 8a wil ik een stemverklaring afleggen. Geheel los van de persoon willen we aanklaarten dat wij de vermenging van de rollen van functies van een actief volksvertegenwoordiger en een hoog ambtenaar de schijn van partijdigheid zou kunnen oproepen. Dat vindt onze fractie een onwenselijk signaal. We willen daar op een later moment graag met de Staten verder over van gedachte wisselen. We overwegen
595 om op dit punt een discussienota in te brengen. We worden geacht tegen de voordracht gestemd te hebben.

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): De PVV sluit zich aan bij de woorden van de heer Dessing.

600 De **VOORZITTER**: Zijn er nog anderen die een stemverklaring willen afleggen? Wenst iemand aantekening? Zo nee: dan zijn de besluiten behorende bij punten 8a tot en met 8e aangenomen.

605 Naar aanleiding van de stemverklaringen heb ik de behoefte om in zijn algemeenheid op te merken dat in het kader van het personeelsbeleid politieke voorkeuren geen onderdeel uitmaken van het aannamebeleid en dat alle medewerkers, dat geldt zowel voor de organisatie als voor de griffie, op basis van professionaliteit, kennis en kunde worden aangenomen. In die zin sluit ik me graag aan bij de dankzegging die is uitgesproken voor het vele werk dat in de afgelopen anderhalf jaar heeft plaatsgevonden.

610 **9. Tweede begrotingswijziging 2021 (Voordracht 52)**

De heer **ZOON** (PvdD): Het is fijn dat er geld vrijgemaakt wordt voor de regeling Aankoop Veehouderij nabij natuurgebieden. Laat ik dat als eerste zeggen. We zitten namelijk in een enorme natuurgedegradeerde. Een monotone landschap, plat, leeg en stil. "Landschapspijn", zo goed
615 beschreven door Jantien de Boer in 2017. Het boek is nog steeds actueel en beschrijft de pijn van zowel boeren als natuur. Ik blijf dit boek net zo lang pluggen totdat iedereen het gelezen heeft en de pijn uit Noord-Holland is verdreven.

Deze aankoop regeling, waar we nu het kredietbesluit over nemen, moet de stikstof depositie naar beneden krijgen. Maar we zien dat de gemiddelde stikstof uitstoot door de vee-industrie de
620 afgelopen jaren is toegenomen. Het toont aan dat de markt het niet uit zichzelf kan doen. Het gevolg is dat de diversiteit aan soorten nog verder achteruit gaat. Onze leefomgeving heeft zwaar te lijden door deze stikstofuitstoot. Elke dag dat we boven de maximale draagkracht van een gebied zitten, verslechtert de situatie, duurt het langer voordat natuur hersteld is en moeten we meer besteden aan beheer. Vorige week hebben we dat ook kunnen zien tijdens het werkbezoek
625 in Polder Westzaan; hoeveel geld en zweet natuurorganisaties daar inbrengen om soorten ondertussen niet te laten uitsterven, zodat de politiek met een oplossing kan komen. Dan moeten we dat wel doen.

Een belangrijk punt in de regeling van Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden, is de
630 verplichting van de minister dat de provincie zorgdraagt dat de productierechten komen te vervallen. En hier maken we ons dan ook zorgen om, want als het gaat om productierechten wordt er door de gedeputeerde al snel weer gekeken naar het Rijk. Wil de gedeputeerde wel echt naar een vermindering van het aantal intensief gehouden dieren? Graag een antwoord van de gedeputeerde op deze vraag. Het aantal dieren in Noord-Holland groeit elk jaar nog steeds. Of gaan we zien dat het geld straks gebruikt is en er ondertussen weer meer melkvee is? Daar zit
635 namelijk de oplossing. We zullen een andere vorm van landbouw moeten hebben: minder aantallen dieren, minder mest op het land, naar een natuur inclusieve landbouw. We moeten geen miljoenen gaan besteden aan het kopen van huizen, schuren en gronden. We moeten niet minder boeren hebben, maar meer, maar dan wel natuurboeren, of noem het regeneratieve landbouw: biologisch met een plus. Het verschil tussen de stok en de wortel. Deze regeling is nodig, vooral
640 om de productierechten uit de markt te halen. We hebben in het verleden als overheid te veel vervuiling laten ontstaan. Het ongedaan maken van deze vervuiling kost ons nu veel belastinggeld. Laten we vooral zorgen dat het dan resulteert in krimp van het aantal dieren. En ook in diervriendelijker beleid en niet zo veel mogelijk melk uit de overgebleven koeien proberen te persen. Ook dat is iets dat ik vorige week heb geleerd bij het werkbezoek.

645 Deze regeling met Rijks- en provinciegeld, moet bijdragen aan een weg voorwaarts en aansluiten bij de voedselvisie die we als provincie hebben. Laten we dat einddoel niet uit het oog verliezen.

De heer **STEEMAN** (D66): Het beeld dat bij deze begrotingswijziging naar voren komt, is een
650 provincie die in control is. De wijzigingen die vandaag aan ons worden voorgelegd zijn van een aard die laat zien dat er een helder beeld is bij provinciale financiën, dat controle mechanismen

werken en dat afwijkingen onderbouwd en tijdig aan ons voorgelegd worden. Dat schept
vertrouwen en dat maakt dat Provinciale Staten hun controlerende taak naar behoren kunnen
uitvoeren en dat er niet veel onderwerpen meer overblijven voor de politieke behandeling. Ik was
655 onlangs bij de uitreiking van de Trouw Duurzame 100 verkiezing. Dat was een indrukwekkende
lijst van honderd duurzame burgerinitiatieven, die niet op de politiek wachten, maar die op heel
kleine, maar ook op enorm grote schaal proberen het verschil te maken in de
duurzaamheidsambitie. Er werd meerdere malen om politici met lef geroepen, die inzien dat
klimaatdoelstellingen niet vrijblijvend en niet iets van lange adem zijn. Ik zat in de zaal en voelde
660 me enorm aangesproken en ik sta hier vandaag. Dus laten we de daad bij het woord voegen.
Het fietspad dat ook energie opwekt. Het gebruikmaken van provinciale infrastructuur bij de
energietransitie, op welke manier dan ook, is gewoon een goed idee. Uit de RES'en blijkt dat er
een enorme behoefte is aan manier van energieopwekking die zo min mogelijk verstorend zijn in
het landschap. Gebruikmaken dus van bestaande bebouwing en bestaande landschapselementen.
665 Alleen al om die reden is het nodig om te investeren in een verdere verbetering van technieken
om de provinciale infrastructuur te gebruiken in die energietransitie. In de commissie heeft D66
een aantal voorwaarden genoemd waardoor deze innovatie verder gebracht kan worden. Een
goede opzet van het project met een goede communicatiestrategie, basiseisen aan de veiligheid
en gebruikswijze van het fietspad zijn randvoorwaarden. De potentie die het project Solar
670 Fietspad N201 met zich brengt voor de gehele provinciale infrastructuur is te groot om niets mee
te doen.
D66 zal voor deze begrotingswijziging stemmen.

De heer **KOHLER** (JA21): We zijn tegen gedwongen onteigening van boeren. Het levert ook niets
675 op. De stikstof die niet in het gebied geproduceerd wordt, wordt elders geproduceerd bij
bedrijfsverplaatsing of bij storm, door een andere veehouder, waarschijnlijk uit het buitenland,
met minder technieken en minder dwingende regels, misschien zelfs meer stikstof. Nog even en
het grootste deel van de stikstofneerslag in Noord-Holland komt uit het buitenland en van zee.
Uit recent onderzoek uit Veen in Drenthe blijkt ook nog eens dat door ingreep wensnatuur zelf
680 een bron van stikstof uitstoot vormt. Ik heb de afgelopen twee jaar meerdere malen betoogd dat
stollen van wensnatuur niet mogelijk is, maar juist vaak weer tot nieuwe problemen leidt. Het gat
in de duinen, waarbij de wereldwijde pers aanwezig was leidde tot een onverwacht, brak vennetje
en jaarlijkse plastic opruimacties door Rotary, Lions en scholieren.
Een recent voorbeeld: Het aanleggen van stuivend, wandelend duin in ons eigen PWN leidt tot
685 problemen bij 'buurman' Staatsbosbeheer. Met de Fietsersbond in de nek moeten fietspaden
worden schoon geschoven, waarvoor geen geld is. En een verdwenen heideveld, dat inmiddels
door het wandelend duin is verzwolgen. Ongewenst, onverwacht en ondoordacht.
Ik bezocht twee veenweidegebieden, Eilandspolder en Polder Westzaan. Beide bezoeken hebben
me gesterkt in het niet voor de troepen gaan uitlopen en nog even een pas op de plaats. Voor
690 Polder Westzaan wordt gedacht aan verbrakking. Dertig kilometer noordelijker zijn bollenboeren
hun strijd tegen verzilting juist aan het verliezen. Waarom zou je het verbrakken? Veenweiden
zijn cultuurlandschappen, door ambacht ontstaan. Brak was het voor de Afsluitdijk, maar die ligt
er al bijna honderd jaar. Waarom kunstmatig een gedoemd wenseilandje optuigen?

695 Een boer uit Polder Westzaan vertelde aan de commissie dat zijn weide, waarop natuurbeheerders
boeren, juist het foeragegebied van de grutto's is. Ze nestelen weliswaar op het land van
'buurman bioboer', maar daar van de honger omkomen, dus op zijn grond komen foerageren.
Net als de ganzen. De Eilandspolder, een prachtig natuurgebied, is een ganzenparadijs. Ganzen
bedreigen andere weidevogels. Juist in de Natura2000 gebieden zijn ze super beschermd. Dus
700 enerzijds zijn we aan het plaggen en maaien en het is dan de gans die daarvan gebruik lijkt te
maken. Onvoorzien, onverwacht en ondoordacht.

Ik vind het prima dat er vijf miljoen euro extra wordt vrijgemaakt voor natuurbeheer, liever meer
zelfs, maar niet vanwege instandhoudingsplannen die vijftientig jaar geleden in een Brussels
kantoor zijn bedacht. Dus 5,1 miljoen euro uit de Algemene Middelen van de Provincie om de
stikstofproblemen op te lossen aan de hand van een veenweidestrategie, die nog door Provinciale
705 Staten moet worden vastgesteld, vindt JA21 ongewenst.

Dan het fietspad. Het project bij Krommenie is mislukt, opgeruimd zelfs. Er ligt weer asfalt.
SolaRoad geeft zelf aan dat de zonnefietspaden onderhoudsgevoelig en vatbaar voor vandalisme
zijn, bovendien weinig efficiënt ook. Waarom nu geld stoppen in een project waarvan we
inmiddels kunnen vaststellen dat het niets oplevert. Ging het om honderdduizend euro, oké,
710 maar dit is serieus geld. 1,3 miljoen euro voor nog weer een te bewijzen mislukking van de
energietransitie en dat met een afschrijvingstermijn van slechts vijf jaar, dat wordt een
onbetaalbare hobby. We zullen daarom tegen de begrotingswijziging stemmen.

De heer **KLEIN** (CU): De CU kan zich grotendeels vinden in de voorliggende begrotingswijziging.
715 In de commissie hebben we onze zorgen geuit over het beschikbaar stellen van 1,3 miljoen euro
voor het zonnefietspad. Het was voor ons toen voldoende duidelijk wat het project precies
inhiel, wat de toegevoegde waarde was, ten opzichte van eerdere projecten met
zonnefietspaden, waarin de provincie heeft geïnvesteerd. We danken Gedeputeerde Staten voor
de nadere uitleg van het project. Uit de beantwoording is voor ons duidelijk geworden dat we dit
720 project niet op eigen houtje doen, maar samen met andere provincies. Daar zijn we blij me. Ook
is het goed dat de ervaringen uit eerdere projecten worden meegenomen en dat er een concreet
doel is. We kunnen instemmen met dit deel van de begroting.

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan het college voor beantwoording in eerste termijn.
725

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik weet niet helemaal zeker of het een vraag was en of het een vraag was
aan mij of aan collega Rommel, maar ik ga toch in op het betoog over de opkoopregeling en de
transitie naar natuur inclusieve landbouw. Zoals mevrouw Rommel in de commissie heeft
aangegeven is de opkoopregeling een landelijke regeling. Het is nog maar de vraag of de
730 agrariërs in Noord-Hollander, die daar wel voor in aanmerking komen, aan de voorwaarden
voldoen. Die opkoopregeling is specifiek bedoeld voor het verminderen van de uitstoot, die er nu
is in natuurgebieden. U heeft gelijk dat er voor de toekomst veel meer nodig is. Daarom zetten
we vanuit de Voedselvisie in, om in 2030 volledig natuur inclusief te zijn. Dat is de uiteindelijke
oplossing voor die transitie van de landbouw en naar dat duurzamere voedselsysteem. Op uw
735 vraag of ik dat kan bevestigen, kan ik met ja antwoorden. Dat is de inzet van de Provincie. We
zetten in op natuur inclusieve landbouw. De opkoopregeling is een landelijke regeling, die in

sommige gevallen noodzakelijk kan zijn. Richting FvD merk ik op dat het een vrijwillige regeling is.

740 De **VOORZITTER**: Wensen andere leden van het college nog te reageren? Niet. Ik heb geen vragen gehoord. Is er behoefte aan een tweede termijn? Zo nee, dan gaan we over tot stemming. Aan de orde is de stemming over voordracht 52, Tweede begrotingswijziging 2021. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?

745 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): De PVV ziet geen nut en noodzaak voor zonnefietspaden. Het bedrag van 1,10 miljoen euro voor de aanleg voor een dergelijk fietspad langs de N201 kan, wat de PVV betreft, beter worden besteed aan goed onderhoud van bestaande wegen en fietspaden. En 30 miljoen euro belastinggeld beschikbaar stellen voor het uitkopen van veehouderijen nabij natuurgebieden waarvan 5,1 miljoen euro provinciaal belastinggeld om de stikstofdepositie te
750 verminderen vindt onze fractie een regelrechte gotspe. De PVV kan dan ook niet instemmen met het voorliggende besluit.

De **VOORZITTER**: Zijn er nog andere Statenleden die een stemverklaring willen afleggen? Is er iemand die aantekening wenst? Zo nee, dan is de stemming over voordracht 52, Tweede
755 begrotingswijziging 2021, nu geopend. Er zijn 50 stemmen uitgebracht. Ik sluit de stemming. Met 40 stemmen voor en 10 stemmen tegen is voordracht 52 aangenomen. Tegen hebben gestemd JA21, FvD en de PVV.

10. Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg (Voordracht 55)

760 De heer **STEEMAN** (D66): In onze bijdrage in de commissie was D66 complimenteus over de manier waarop dit grootschalige project, met een groot grondgebied, een groot aantal partijen, zoals grondeigenaren, uitvoeders en belanghebbenden is verlopen en binnen het uiteindelijke budget is afgerond. Die complimenten herhaal ik vandaag graag. De Westfrisiaweg levert
765 voordelen voor de veiligheid van de weg, vervoerders, transporteurs en gebruikers en voor de leefbaarheid in de omgeving. De Westfrisiaweg is er een om trots op te zijn. Dat geldt voor alle betrokken partijen en dat zijn er nogal wat. Het is wel opvallend dat er in dit project een resterend voordelig saldo zit van ruim 9 miljoen euro. Dat gebeurt niet vaak. Feitelijk zijn het minder meerkosten. Ik zei in de commissie ook al dat het voor een politicus enorm verleidelijk is
770 om dat geld meteen uit te gaan geven. Net nu we als Staten veel meer grip hebben gekregen op de hele beleidscyclus rondom mobiliteits- en bereikbaarheidsinvesteringen en dus ook op de financiële cyclus, hebben we mee kunnen kijken en sturen op de projectfasering en op die manier beschikbare financiën effectief en efficiënt kunnen inzetten. Het is wat D66 betreft, niet gepast om een 'cadeau' van 9 miljoen euro, buiten die cyclus en buiten de financiële kaders om, vrij te besteden. In de commissie heeft de gedeputeerde, wat ons betreft, ook al voldoende
775 beargumenteerd dat dit overschot terug dient te vloeien in de kapitaalslasten voor de dekking van verbeter- en realisatieprojecten binnen het Programma Bereikbaarheid en Mobiliteit. Op die manier kan dit voordelig saldo uiteindelijk worden ingezet op de meest nijpende, onveilige of

urgente projecten in onze provincie. Als blijkt dat het ook projecten zijn die rond de N23 voldoen
780 aan onze eigen kaders en criteria, kunnen ook die eventueel tot uitvoering gebracht worden.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hollebeek.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): De heer Steeman stelt altijd dat de beste vorm van mobiliteit, geen
785 mobiliteit is. Nu stelt hij toch voor om het geld richting bereikbaarheid te sturen, terwijl een
andere oplossing wellicht beter is.

De heer **STEEMAN** (D66): Het is inderdaad een van mijn stokpaardjes dat de beste mobiliteit geen
mobiliteit is. Als u heeft opgelet in mijn bijdragen van de laatste tijd, met alle kaders die we aan
790 het vaststellen zijn rondom mobiliteit en bereikbaarheid, maakt dat ook onderdeel uit van de
inzet van de provincie, in de bereikbaarheids- en mobiliteitsopgaven. Wat dat betreft denk ik dat
dit geld op de juiste plek terecht gaat komen.

Er zullen straks door andere partijen nog moties ingediend worden. Bij dezen zal ik alvast
795 aangeven dat D66 om voornoemde redenen tegen moties zal stemmen die bestedingen zoeken
voor het overschot, hoe sympathiek die bestedingen ook zijn.

De heer **MANTEL** (JA21): Ik zal het eerlijk toegeven. Ik heb veel nagedacht over woordvoering
vandaag op dit thema. We hebben de commissie met belangstelling gevolgd, maar bewust geen
800 bijdrage gedaan om de volgende redenen. Ik wilde eerst nog een aantal belanghebbenden
spreken alvorens een duidelijke stelling in te nemen. Na een interessant belrondeje met een aantal
wethouders, bedrijfsleven en andere belanghebbenden zijn wij tot de conclusie gekomen dat het
gerechtvaardigd zou zijn om het overgebleven budget in de regio West-Friesland te houden. Er is
tenslotte door zowel provinciale als ook gemeentelijke belastingen, betaald door de inwoners
805 zelf. Ook heeft het project bijna een jaar stilgelegen met onzekerheden en overlast tot gevolg.
De aanleg van de N23 heeft de regio veel goeds gebracht. Ik ben er persoonlijk ook zeer tevreden
over. Er ligt een prachtig stuk asphalt, zo strak als een biljartlaken. Anderzijds heeft de weg ook
voor nieuwe knelpunten gezorgd, of bestaande knelpunten zelfs verergerd. Ik noem er vier, maar
dat zijn ze niet allemaal. Ten eerste: Men wacht al jaren op de nieuwe weg te Opperdoes. Ten
810 tweede: De Raadhuislaan te Stede Broec. Daar blijft het maar ophopen. Ten derde: De nieuwe
bottleneck bij Enkhuizen en ten vierde de nieuwe weg te Hoogkarspel. Om een eventueel verwijt
van de zogenoemde dubbele pet voor te zijn, zal ik het beestje meteen bij de naam noemen. Ik
woon zelf aan de Nieuweweg te Hoogkarspel. Het maakt mij zowel ervaringsdeskundige als ik
met een trillende kop koffie op de bank zit, maar ook direct gedupeerde, -om het zo maar te
815 zeggen-. Ik zal niet zielig doen en ik voel me ook geen slachtoffer. Ik ben er tenslotte zelf gaan
wonen en ik wist van de overlast. Het zou daarentegen wel fijn zijn als er iets aan gedaan kan
worden. Dat brengt mij tot de volgende oproep aan Gedeputeerde Staten. Gebruik het
overgebleven budget als vliegwiel om de regionale knelpunten, als direct gevolg van de N23,
daadkrachtig aan te pakken. Het budget van 9,17 miljoen euro is veel geld, maar we hebben er
820 ook een nuchtere kijk op. Voor infrastructurele projecten is het niet veel, maar het kan wel
degelijk voldoende zijn om een aantal kleine aanpassingen te bekostigen. Te denken valt aan het

scheiden van hoofdrijbanen en fietspaden, bijvoorbeeld in Stede Broec, om de verkeersveiligheid te bevorderen, of betere bewegwijzering om onnodig verkeer in de dorpskernen tegen te gaan. Ik heb een vraag aan Gedeputeerde Staten. Door de plaatselijke actiegroep uit Hoogkarspel werd ik erop gewezen dat de bewegwijzering op de Houterweg te wensen overlaat. Komende uit de richting Hoogkarspel, gaande in de richting van Venhuizen over de Houterweg staat een reflecterend bord, die de weggebruikers wijst op de nieuwe oprit van de N23. Komende vanuit de richting Venhuizen staat een dergelijk bord er niet. Dat zorgt voor veel onnodig sluipverkeer door de dorpskern van Hoogkarspel. Kunnen Gedeputeerde Staten erin voorzien door eenzelfde reflecterend bord te plaatsen langs de Houterweg?

Ik sluit af met de indiening van het volgende amendement dat JA21 samen met de SP indient. Het amendement is mede ondertekend door het CDA en Liberaal Noord-Holland

Amendement 28/11-10-2021

Oormerken voordelig saldo N23 voor projecten regio West-Friesland

*Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,
Constaterende dat:*

- *het project N23 Westfrisiaweg is afgesloten met een financieel voordeel van € 15,9 miljoen;*
- *uiteindelijk, na uitvoering van restwerkzaamheden, een bedrag van € 9,17 miljoen overblijft als positief saldo;*
- *dit bedrag van € 9,17 miljoen als ruimte in de kapitaalslasten PMI vrij wordt gehouden voor de dekking van verbeter- en realisatieprojecten binnen het programma Bereikbaarheid en Mobiliteit;*
- *er in het plangebied — de regio West-Friesland — verkeersproblematiek niet is opgelost c.q. juist is ontstaan door de aanleg van de N23 (thans: N307 en N194).*

Overwegende dat:

- *verkeersproblemen die niet blijken te zijn opgelost in West-Friesland, ondanks de aanleg van de N23 Westfrisiaweg, met voorrang opgelost moeten worden omdat deze problemen raken aan de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en de leefbaarheid in het gebied;*
- *vanuit de gemeenten in het plangebied signalen de provincie bereiken over de noodzaak om deze problemen aan te pakken;*
- *PS en 'derden' voor de uitvoering van het project N23 destijds € 426,28 miljoen als investeringskrediet beschikbaar hebben gesteld en dat daar ook het oplossen van ontstane verkeersproblematiek zou kunnen horen.*

Besluit:

- *om in het besluit bij voordracht 55-2021 'Eindverantwoording N23 Westfrisiaweg' toe te voegen: Dit resterende bedrag van € 9,17 miljoen binnen het programma Bereikbaarheid en Mobiliteit met voorrang te bestemmen voor projecten in West-Friesland, gerelateerd aan de nieuwe verkeerssituatie die is ontstaan na aanleg van de N23 Westfrisiaweg.*

SP, JA21, Liberaal Noord-Holland en CDA

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Klein.

865 De heer **KLEIN** (CU): Ik benieuwd of u ook overwogen heeft om een melding te doen bij de servicedesk, in plaats van het hier aan de orde te stellen.

De heer **MANTEL** (JA21): Nee, dat heb ik niet.

870 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt nu onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ruim 400 miljoen euro voor negen minuten tijdswinst over een afstand van 42 kilometer. De nieuwe Westfrisiaweg slingert zich sinds 30 november 2018 door het landelijk gebied tussen Heerhugowaard en Enkhuizen. De SP heeft zich gedurende de gehele
875 periode van studie, planning en uitvoering kritisch opgesteld, als het om het project N23 gaat. We waren niet de enige, ook in dit huis niet. Ook in het West-Friese was en is het niet altijd hosanna. Natuurlijk, voor de autogebruiker is er reden tot vreugde. De weg ligt er technisch goed bij en die reistijdwinst is natuurlijk mooi meegenomen. Ondanks de vele nieuwe rotondes, het lastige deel dat over de A7 bij Hoorn gereden moet worden en de uiteindelijke flessenhals bij
880 Broekerhaven en Enkhuizen kan, -zo maken we ook op uit de eindverantwoording-, bij de voorstanders de vlag uit.

De bewoners in het gebied van Hoogkarspel en Westwoud denken vast nog vaak terug aan hun verloren strijd tegen de doorsteek. Ze hadden grote moeite met het nieuwe asfaltlint dat door het groene landbouwgebied zou gaan slingeren. Ruimbaan biedend aan duizenden vracht- en
885 personenauto's per dag. Vele kregen, voor hun gevoel, een snelweg in de achtertuin. Vele automobilisten gebruiken de N307 ook als snelweg. Tot overmaat van ramp blijkt dat de realisatie van de weg in de kernen van Drechterland veel overlast met zich meebrengt. In Hoogkarspel landbouwverkeer, in Oosterblokker vrachtverkeer. Waar verkeersveiligheid bij ons prioriteit zou moeten hebben, is de situatie in deze dorpen nu vaak zo onoverzichtelijk dat het
890 woord 'onacceptabel' gevaarlijk dichtbij komt. Ook langs de N194, het deel tussen Heerhugowaard en Avenhorn, heeft de Westfrisiaweg niet alleen maar winst opgeleverd. De parallelwegen, aangelegd voor langzaam verkeer, is voor de bedoelde gebruikers vaak onveilig. Duisternis, onoverzichtelijke bermkanten en toch ongewenste snelrijders maken het voor fietsers hoogst onprettig om er gebruik van te maken. Zomaar even twee voorbeelden van
895 ongewenste bijeffecten van de aanleg van de N23. Er zijn er meer. Ik noem de bereikbaarheid van bedrijventerrein WFO bij Zwaagdijk, extra geluidsoverlast bij Bovenkarspel en Broekerhaven, de niet opgeloste flessenhals bij Enkhuizen, waar de N307 moet aansluiten op de Houtribdijk en de onvoldoende maatregelen die genomen zijn om het verloren gegane groen te compenseren. Is de gedeputeerde ervan op de hoogte dat de weg op enkele plekken, vooral bij aansluitingen op
900 viaducten, al aardig begint te verzakken? De weg is nu klaar, op enkele kleine projectonderdelen na. Er is nog geld over. Er resteert straks een bedrag van ruim 9,1 miljoen euro. Gedeputeerde Staten doen een voorstel om dit restbedrag te bestemmen als ruimte in de kapitaallasten PMI voor de dekking van verbeter- en realisatieprojecten binnen het programma Bereikbaarheid en Mobiliteit. We willen graag een preciezere bestemming van dit bedrag en
905 zouden graag zien dat dit bedrag gereserveerd gaat worden om de nieuw ontstane, of wellicht niet opgeloste problemen in dit gebied zo spoedig mogelijk wel op te lossen. Voor alle duidelijkheid: We geven dit geld dus niet bij voorbaat weg. We hebben met JA21, CDA en Liberaal

Noord-Holland een amendement ingediend op de voordracht. De woordvoerder van JA21 heeft het amendement toegelicht.

910 We noemden in deze bijdrage een aantal bijwerkingen van het alom gelauwerde project, die, wat de SP betreft, echt een oplossing verdienen. Gedeputeerde Olthof gaf bij de commissiebehandeling aan dat hij natuurlijk in gesprek wil met de gemeenten.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hollebeek.

915

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Is de heer Hoogervorst niet bang dat het amendement zal leiden tot nog meer asfalt om de problemen die zijn veroorzaakt door asfalt op te lossen?

920 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik begrijp de vraag van de heer Hollebeek, maar daar ben ik niet bang voor. Wij vinden dat problemen, die mensen nu ervaren, door de realisatie van de N23 opgelost moeten worden. Dat kunnen verschillende oplossingen zijn. Daar moeten we met elkaar goed over praten.

925 We willen gedeputeerde Olthof graag een steuntje in de rug geven als hij in gesprek wil met gemeenten. Dat ondersteunen we natuurlijk van harte. We willen hem ook wat financiële handvatten meegeven, vandaar het amendement, maar ook een motie. De motie moet een gedegen inventarisatie opleveren van de problematiek in de regio. Samen met JA21, Liberaal Noord-Holland en het CDA dient de SP een motie in.

930 **Motie 178/11-10-2021**

Inventarisatie verkeersproblemen in West-Friesland na realisering van de N23 Westfriisaweg

*Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,
Constaterende dat:*

- 935 - *het project N23 Westfriisaweg bij Voordracht 55-2021 is afgerond en voorzien van een eindverantwoording;*
- *de verkeersafwikkeling op grote delen van het tracé voldoet aan het beeld dat betrokken stakeholders destijds hadden bij de planvorming;*
- *er na realisatie van de N23 nieuwe problemen blijken te zijn ontstaan, of juist niet opgelost*
- 940 *zijn met de realisatie van de N23;*
- *er van het beschikbaar gestelde krediet van € 426,28 miljoen nog een bedrag van € 9,17 miljoen resteert;*
- *dit bedrag zal worden ondergebracht als ruimte in de kapitaalslasten PMI en zal worden vrij wordt gehouden voor de dekking van verbeter- en realisatieprojecten binnen het programma*
- 945 *Bereikbaarheid en Mobiliteit.*

Overwegende dat:

- *het van belang is om snel een inventarisatie beschikbaar te hebben van de door gemeenten, bedrijvengroepen en inwonersgroepen geconstateerde problemen, welke ontstaan zijn na realisatie van de N23 en welke al eerder bestonden maar niet zijn opgelost;*

- 950 - *GS in de commissievergadering M&B heeft aangegeven 'met de gemeenten in West-Friesland' in gesprek te zullen gaan.*

Besluit het college van GS op te roepen:

- *samen met de West-Friese gemeenten te inventariseren welke problemen zich op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid, doorstroming en leefbaarheid voordoen, die direct gerelateerd kunnen zijn aan de realisatie van de N23 Westfrisiaweg;*
- 955 - *deze inventarisatie in Q1 van 2022 aan PS voor te leggen.*

SP, JA21, Liberaal Noord-Holland en CDA

Tot slot is in het verleden door Gedeputeerde Staten meerdere malen aangegeven dat na realisatie van de N23, middels een verkeerstelling, gekeken zal moeten worden of op het gedeelte Bovenkarspel-Enkhuizen vervolgmaatregelen nodig zijn. Zo moet gekeken worden of de doorstroming op het laatste deel van de weg toekomstbestendig is. Om er zeker van te zijn dat er snel een verkeerstelling georganiseerd gaat worden op dit deel van de N307 dient de SP de volgende motie in.

965

Motie 179/11-10-2021

Plannen en uitvoeren van een verkeerstelling N307 tussen Bovenkarspel en Enkhuizen in 2022

Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,

970 *Constaterende dat:*

- *het project N23 Westfrisiaweg bij Voordracht 55-2021 is afgerond en voorzien van een eindverantwoording;*
- *de verkeersafwikkeling op grote delen van het tracé voldoet aan het beeld dat betrokken stakeholders destijds hadden bij de planvorming;*
- 975 - *er na realisatie van de N23 nieuwe problemen blijken te zijn ontstaan, waaronder flinke toename van geluidsoverlast bij de rotonde Broekerhaven en verkeersdrukte bij Enkhuizen*

Overwegende dat:

- *het van belang is om snel een verkeerstelling te organiseren, in elk geval voor het tracédeel tussen de afslag Venhuizen en de verkeerslichten bij Enkhuizen;*
- 980 - *in de beraadslagingen in de commissie Mobiliteit, over het project N23, in de periode 2015-2019 er vaak sprake was van toekomstige verkeerstellingen na realisatie van de Westfrisiaweg;*
- *het voor het oplossen van de hierboven genoemde problemen belangrijk is om actuele verkeerstellingen te organiseren, deze te analyseren en als basis te laten dienen voor*
- 985 *mogelijke maatregelen op het tracé.*

Besluit het college van GS op te roepen:

- *in 2022 een verkeerstelling te organiseren op de N307 tussen de afslag 'Venhuizen' en de verkeerslichten bij Enkhuizen;*
- *deze verkeerstelling te analyseren en aan te geven bij welke waarden welke maatregelen genomen kunnen en moeten worden om geconstateerde overlast aan te kunnen pakken.*
- 990

SP

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

995

Mevrouw **VAN DER WAART** (GL): De hoofddoelstellingen voor de N23 waren destijds: doorstroming, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Verkeersveiligheid blijft een belangrijk speerpunt voor GL, met name die voor de kwetsbare weggebruiker; de fietser en de voetganger. Zo dragen we verder bij aan de multimodale bereikbaarheid in onze regio. Er is in dit project een

1000 aantal fietstunnels aangelegd, met wisselend succes, maar overwegend echt een verbetering. Op sommige plekken is gekozen voor een parallelstructuur, waarbij landbouwverkeer en fietsers gecombineerd worden en waarop lokale erfaansluitingen uitkomen. Hierbij is GL niet altijd overtuigd van de verbetering van de verkeersveiligheid voor verkeersdeelnemers. Waar de fietsers eerst vrij liggende fietspaden hadden, gaan ze nu op in een parallelstructuur met langzaam

1005 verkeer, zodat de auto op de N194 lekker door kan rijden.

Specifiek voor deze uitwerking heeft GL een aantal keren aandacht gevraagd. We hebben er eerder vragen over gesteld en in aanvulling op de beantwoording van die vragen heeft de gedeputeerde in de commissievergadering toegezegd verkeerscijfers te delen en eventueel

1010 gemaakte afspraken over het gebruik van deze parallelwegen te delen. We wachten dit af en zullen er aandacht voor blijven houden. We vragen Gedeputeerde Staten dit ook te doen, ook nu de infrastructuur er al ligt.

Dit gezegd hebbende kunnen we instemmen met de financiële afronding en dat geldt niet voor de moties die nu een eigen invulling gaan geven aan de bestemming van het geld dat resteert.

1015

Mevrouw **VAN GEFFEN** (Liberaal Noord-Holland): Ook Liberaal Noord-Holland spreekt van een mooi resultaat. Complimenten dat het project binnen de kaders is afgerond. Er zijn nu miljoenen euro's teveel in plaats van miljoenen euro's te weinig. Daar kunnen we alleen maar heel blij mee zijn. De weg ligt er puik bij. Ik heb de weg die ervoor lag veelvuldig gereden, met alle overlast door alle dorpen heen. Daaruit blijkt wel dat de nieuwe aanleg van de weg een aantal dorpen

1020 ontlast. Het mag duidelijk zijn dat er ook altijd weer nieuwe problemen opduiken. Mobiliteit is nooit af, zeker niet met een dergelijk grote groei qua inwoners van Noord-Holland. Op de lange termijn zal de weg een derde ring gaan vormen rond Amsterdam, samen met de Houtribdijk. De basis hiervoor is in ieder geval gelegd. Er kan op worden voortgeborduurd, met inbegrip van de problemen die er nu zijn en die opgelost moeten worden. Er is een breed gehoorde roep in de

1025 regio om het samen verder op te pakken. Ik zou ook graag het bedrag van 9 miljoen euro daarvoor willen inzetten. Ook een beetje symbolisch, vanuit de bestuurscultuur dat je het samen met de regio moet doen. Als zij het belangrijk vinden dat het geld op deze manier wordt gelabeld, dan kunnen we dat ook oppakken. Uiteraard zullen de besluiten zo genomen worden dat ze passen binnen het provinciale beleid, maar ook binnen het regionale beleid.

1030

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Op 9 maart 2020 stonden we voor het laatst in deze hoedanigheid in onze mooie Statenzaal. Negentien maanden geleden voorzitter. En gelukkig begint het erop te lijken dat we als provinciale volksvertegenwoordigers weer langzaam de dingen op kunnen gaan pakken. Twee weken geleden hebben we met onze fractie weer eens een aantal mooie, fysieke

1035 werkbezoeken af kunnen leggen. En daarbij moest ik toch even denken aan de laatste keer dat

wij dat deden. Dat was vlak voor die laatste PS-vergadering op deze prachtige historische locatie Negentien maanden geleden. Tijdens wat voorlopig ons laatste 'rondje Noord-Holland' zou zijn (wat we toen nog niet konden vermoeden), brachten we onder andere een bezoek aan Wildopvang 'De Bonte Piet' in Midwoud, West-Friesland. De Bonte Piet is voor honderd procent
1040 afhankelijk van giften, legaten, donateurs, sponsors en natuurlijk niet te vergeten al die vrijwilligers, die zich geheel belangeloos inzetten voor de opvang en verzorging van wilde inheemse beschermde dieren, die op wat voor manier dan ook in de problemen zijn gekomen. En van alle informatie die we daar hebben opgehaald, zijn eigenlijk twee dingen mij heel erg bijgebleven. Ten eerste dat de gemeenten in West-Friesland, -in tegenstelling tot bijvoorbeeld
1045 Purmerend-, over het algemeen niet erg van zins zijn om bij te dragen in de kosten voor de opvang en verzorging van hulpbehoevende dieren die in hun gemeenten gevonden worden. En ten tweede dat sinds de opening van de Westfriisiaweg het aantal opgevangen dieren bijna is verdubbeld. Een groot deel van deze verdubbeling is te wijten aan de aanleg van de weg. Dit valt ook te lezen in de brief die de voorzitter van deze wildopvang, de heer Koks, aan GS en PS heeft
1050 gestuurd.
En aangezien uit de 'Eindverantwoording project N23 Westfriisiaweg' blijkt dat er een voordelig saldo van 9,17 miljoen euro resteert, wil ik daarom een motie indienen met het volgende dictum:

Motie 180/11-10-2021

1055 Geld Westfriisiaweg naar opvangcentra wilde dieren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober 2021, ter behandeling van Eindverantwoording project N23 Westfriisiaweg; constaterende dat:

- 1060 - *uit de 'Eindverantwoording project N23 Westfriisiaweg' blijkt dat er een voordelig saldo van 9,17 miljoen euro resteert;*
overwegende dat:
- *Vogel- en dierenopvang 'De Bonte Piet' in Midwoud eerder aangaf dat het aantal dieren dat in Midwoud opgevangen wordt, elk jaar stijgt.*
 - 1065 - *Dit volgens de voorzitter van 'De Bonte Piet' mede te maken heeft met grote infrastructurele werken, zoals verbreding en nieuwe wegdelen van de Westfriisiaweg waardoor het leefgebied van wilde dieren steeds beperkter wordt en wilde dieren onder andere daarom steeds vaker in nood komen;*
 - *wildopvangcentra het financieel zwaar hebben, omdat zij geen structurele vergoeding krijgen van de overheid;*
 - 1070 - *natuurbescherming een kerntaak van de provincie is;*
 - *opvangcentra voor wilde dieren een bijdrage leveren aan biodiversiteit en ook bedreigde wilde dieren helpen;*
 - *opvangcentra voor natuureducatie zorgen, wat steun biedt aan de provinciale doelen rond de natuur en het bijbehorende draagvlak;*
 - 1075 *gehoord de discussie, roepen Gedeputeerde Staten op:*
 - *een deel van het positief saldo van het project Westfriisiaweg te bestemmen voor ondersteuning van de wildopvangcentra in de regio;*

en gaan over tot de orde van de dag.

1080 *Partij voor de Dieren*

De Westfrisiaweg en de toegenomen verkeersdruk hebben gezorgd voor een splitsing van de verschillende leefgebieden en verarming van het voedselaanbod voor veel in het wild levende beschermde dieren. De weg vormt daarbij ook een praktisch onneembare hindernis voor de
1085 verschillende dieren. Kortom: onze niet menselijke inwoners zijn weer de dupe van een project dat toch voornamelijk gericht is op menselijke belangen. En ik weet ook wel dat er een prachtige faunapassage is aangelegd, maar dat is op de plek van bestaande infrastructuur (de A7). Die was ook nodig geweest zonder nieuw asfalt. Op diverse andere plekken gaat het gewoon echt vaak mis. En daarom wil ik hierbij een tweede motie indienen, waarvan het dictum luidt:

1090

Motie 181/11-10-2021

Dierveiliger maken Westfrisiaweg

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober '21, ter behandeling van Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg;
1095 *constaterende dat:*

- *uit de 'Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg' blijkt dat er een voordelig saldo van 9,17 miljoen euro resteert;*

overwegende dat:

- 1100 - *destijds niet gekozen is voor de meest natuurvriendelijke oplossing van de Westfrisiaweg;*
- *de nadelige gevolgen van het gekozen tracé voor de natuur niet ruimhartig, maar minimaal zijn gecompenseerd c.q. gemitigeerd;*
- *grijze verbindingzones worden versterkt, groene worden verzwakt;*
- *Vogel- en dierenopvang 'De Bonte Piet' in Midwoud eerder aangaf dat het aantal dieren dat in*
1105 *Midwoud opgevangen wordt, elk jaar stijgt,*
- *dit volgens de voorzitter van De Bonte Piet mede te maken heeft met grote infrastructurele werken, zoals de Westfrisiaweg waardoor de leefomgeving van dieren steeds kleiner wordt, waardoor zij moeilijker voedsel vinden;*
- *mede door provinciaal beleid in de vorm van onder andere ruimtelijke ordening, bouwen en*
1110 *aanleg van wegen, het leefgebied van wilde dieren steeds beperkter wordt en wilde dieren onder andere daarom steeds vaker in nood komen; gehoord de discussie,*

roepen Gedeputeerde Staten op:

- *een deel van het resterende geld Westfrisiaweg te besteden aan het treffen van maatregelen om aanrijdingen met dieren op deze weg te voorkomen, zoals faunapassages, duikers en*
1115 *afrasteringen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren

Voorzitter, ik begrijp ook dat men dit alles misschien niet heeft voorzien, of dat er sprake is van
1120 voortschrijdend inzicht, of dat er maar beperkte financiële middelen waren toentertijd. Ik ga hier

niet de Zwartbonte Piet uitdelen, ook al is de Partij voor de Dieren altijd van mening geweest dat de aanleg van deze weg nou niet echt een briljant idee was.

1125 In de PS-vergadering van juli 2012 zei de heer Van Liere namens de partij voor de Dieren
daarover: *“In 2008 waren wij niet voor het gekozen tracé mede vanwege het milieu. In 2010
waren wij niet voor het gekozen tracé omdat 350 miljoen euro heel veel geld was. In 2012 zitten
wij inclusief de GWW index op zeker 390 miljoen euro en dat is bijna allemaal belastinggeld.
Daarnaast worden de nadelige gevolgen voor de natuur gecompenseerd c.q. gemitigeerd. Dat is
geen ruimhartige compensatie, maar wat minimaal nodig is. Het is duidelijk, grijze
1130 verbindingszones worden versterkt, groene worden verzwakt. Ondanks de compensatieplannen
blijft het plan een asfaltplan.”*

Nee voorzitter, ik probeer in het hier en nu naar eer en geweten op te komen voor onze natuur
en de dieren. Tijdens het opstellen voor de plannen van de aanleg van de weg zijn slechts zes
1135 knelpunten qua natuur gesignaleerd, hoewel de weg bijna de hele provincie van Oost naar West
doorsnijdt. Met de bril van 2021 op zou daar toch echt wel wat kritischer naar worden gekeken,
zoals ook in de verantwoording wordt gesteld. Zelfs deze zes knelpunten zijn maar beperkt
uitgevoerd. Sterke kansrijke groene alternatieven, bijvoorbeeld in combinatie met waterberging
zijn niet van de grond gekomen. In de originele plannen uitgewerkte ideeën voor versterking van
1140 de ecologische verbindingen, zoals nabij knooppunt Hoorn en de Kromme Leek zijn nog steeds
niet gerealiseerd, dat terwijl het zowel extra NNN als waterberging zou opleveren. Het zou echt
een meerwaarde zijn als dit alsnog van de grond komt. Dit is een uitgelezen kans om de
Westfrisiaweg toch nog een beetje meer te zien als een integraal natuur inclusief project, waarbij
de verloren gegane natuur echt gecompenseerd kan worden. Want in 2021 is een natuur
1145 inclusieve ruimtelijke inrichting toch echt steeds meer de norm aan het worden. Bovendien wordt
zo het resterende bedrag niet losgekoppeld van het project. En daarom een derde en laatste
motie met als dictum:

Motie 182/11-10-2021

1150 Ruimhartige compensatie natuur

*Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 oktober '21, ter behandeling
van Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg;*

constaterende dat:

1155 - *uit de 'Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg' blijkt dat er een voordelig saldo van
9,17 miljoen euro resteert;*

overwegende dat:

- *destijds niet gekozen is voor de meest natuurvriendelijke oplossing van de Westfrisiaweg;*
- *de nadelige gevolgen van het gekozen tracé voor de natuur niet ruimhartig, maar minimaal
1160 zijn gecompenseerd c.q. gemitigeerd;*
- *grijze verbindingszones worden versterkt, groene worden verzwakt; gehoord de discussie,
roepen Gedeputeerde Staten op:*

1165 - een deel van het resterende geld Westfrisiaweg te besteden aan het ruimhartig compenseren van de nadelige gevolgen voor de natuur ten gevolge van de verbreding en aanleg van de Westfrisiaweg, door aanleg NNN, verbindingzones en het oplossen van knelpunten; en gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren

1170 Voorzitter, we rekenen niet op 9 miljoen euro. We gaan ook geen bedragen noemen en laten de keuze aan GS om te bepalen, of eventueel met een voorstel te komen, welk deel van het resterende bedrag zij in wens te zetten voor de vrijwilligers, de dieren en de natuur. Het zou een mooi gebaar zijn om in ieder geval iets voor hen te doen. Mijn fractie vreest dat het niet mogelijk is om ook maar iets van het resterende bedrag te besteden of toe te voegen aan de zaken waar ik hier zojuist voor gepleit heb, als het terugvloeit richting het programma Bereikbaarheid. Dan wordt namelijk al gauw gewezen op het Programma Groen en dat is in vergelijking met Mobiliteit en Bereikbaarheid niet bepaald een vetpot.

1175

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

1180 De heer **TERWAL** (VVD): Allereerst wil ik de gedeputeerde steunen en bedanken voor de goede discussie, die we met elkaar hebben gevoerd over de eindverantwoording van de N23, ook bekend als de Westfrisiaweg. Voor de VVD is de aanleg van de Westfrisiaweg het voorbeeld waar de aanleg van nieuwe infrastructuur toe kan leiden. Betere doorstroming, betere verkeersveiligheid, goede economische ontwikkelingen en goed voor de leefbaarheid. Ik noemde het in de laatste bijdrage van de commissie al een win-win-win-winsituatie. Mijn fractie hoopt dan ook dat met dit prachtige voorbeeld een aantal partijen in de Staten iets meer ontspannen in de discussie gaan over de vraag of ergens wel of geen nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd. Fijn als inwoners van onze provincie de bus of de fiets pakken, maar we willen ze ook de vrijheid geven om hun vertrouwde auto te kunnen pakken. Daartoe moet voldoende en goede wegen ter beschikking staan.

1190 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst

1195 De heer **HOOGERVORST** (SP): Waar ik al bang voor was: de N23 wordt volledig in het zonnetje gezet. Nu wil ik niet heel erg somber zijn, -we zien ook wel de voordelen van het project-, maar is de VVD ook van mening dat de aanleg van de N23 ook een voorbeeld zou kunnen zijn voor het met elkaar oplossen van problemen, die zijn ontstaan na aanleg van deze weg en dat het een voorbeeldfunctie zou kunnen hebben om meteen te kijken naar die problemen.

1200 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, het klopt. We zetten de Westfrisiaweg in het zonnetje. Voor ons was het glas meer dan halfvol. Bij de SP is het glas toch wel vaak half leeg wanneer het om nieuwe infrastructuur gaat. Als u mij toestaat om mijn inbreng te vervolgen. Ik kom nog op de door u aangedragen knelpunten.

Met andere woorden: Niet krampachtig vasthouden aan het mantra dat de fiets en het openbaar vervoer een oplossing zijn voor alle mobiliteitsproblemen, maar ook openstaan voor het feit dat

- 1205 vele Noord-Hollanders de auto willen en zullen blijven gebruiken. De ANWB stelt dat de files ondanks thuiswerken weer op het niveau van 2019 zijn.
- Dan kom ik op het positieve saldo, -waarover ook de vraag van de heer Hoogervorst-, van 9,17 miljoen euro, waarmee het project Westfrisiaweg afgesloten kon worden. In de gesprekken die ik heb gevoerd met de verschillende partijen in West-Friesland, is het voor de VVD duidelijk
- 1210 dat zij zeer verheugd zijn over de nieuwe weg, -heel veel wethouders in de gemeenten zijn er erg blij mee-, maar dat hierdoor ook knelpunten zijn ontstaan op het onderliggende wegennet. Voorbeelden zijn genoemd in de brief van de Regio West-Friesland, die de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid eind vorige maand heeft ontvangen. De VVD is blij met de toezegging van de gedeputeerde in de laatste commissievergadering dat hij met welwillendheid het gesprek zal
- 1215 aangaan met de West-Friese partijen over deze aangedragen knelpunten. Bij het oplossen van knelpunten hoort geld. Deze discussie over investeren in infrastructuur moeten we als Statenleden met elkaar voeren, daar waar die thuishoort, namelijk bij de behandeling van het Integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur, het IMPI, eind november.
- Dat brengt me bij de ingediende moties en het amendement. Een grove optelsom leert dat het
- 1220 overgebleven bedrag van 9,17 miljoen euro door al die moties echt al vele malen is uitgegeven. De VVD constateert dat Sinterklaas dit jaar toch wel erg vroeg valt. Het lijkt de VVD beter om alle knelpunten niet vast te pinnen op die 9,17 miljoen euro, die toch echt volledig ontoereikend is, maar dit gewoon te bespreken waar het thuishoort; bij de behandeling van het IMPI.
- 1225 Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Veel is al gezegd over de Westfrisiaweg. Mijn fractie is al de jaren dat dit project liep, altijd heel kritisch geweest over deze weg, het tracé en over de verhoging van het geld. Nu ligt die weg er en is er mede na al die verhogingen ook een bedrag over.
- De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.
- 1230 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik schrok even wakker, want u gaf aan dat de PvdA de afgelopen jaren zeer kritisch is geweest over dit project. Kunt u enkele dingen noemen waaruit die kritiek blijkt?
- 1235 Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Ik denk dat u mijn oud-fractiegenoot Nico Papineau Salm nog wel kent. Hij heeft altijd kritisch gekeken naar de plannen die er lagen en ook dat we samen met de regio in gesprek moesten blijven. In de coalitie krijg je niet altijd wat je wilt en soms moet je concessies doen, maar we zijn zeker de partij geweest die altijd kritisch heeft gekeken en ook daadwerkelijk terug is gegaan om met die regio in gesprek te blijven. Ik geloof erin dat mijn
- 1240 fractiegenoot en voorgaande fracties daar heel erg hun best voor hebben gedaan.
- Er is negen miljoen euro over van alle bedragen, die meermaals zijn opgehoogd. Ik ben het niet altijd eens met de heer Terwal, maar als we het hebben over het dat door de moties al meerdere keren is uitgegeven, dan kunnen we elkaar vinden. Ik geloof ook zeker dat we dat gesprek
- 1245 moeten voeren. Velen van u weten al van mij dat als het gaat om geld en financiën ik daar heel veel van weet. Als je iets gaat kopen in de winkel en de kaas is in de aanbieding en je houdt

daardoor geld over dan moet dat niet op het lijst waardoor je er alleen maar kaas van kunt kopen.

1250 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Laat ik het bij het voorbeeld van de kaas houden. U koopt een kilo kaas in de winkel. U komt thuis en dan blijkt dat de korst zo hard is dat u er een scherp mesje bij moet hebben. Dan bent u toch blij dat u wat geld over heeft om dat mesje te kopen?

1255

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): U maakt van mijn voorbeeld nu een ander voorbeeld. Daar kom ik dan zo op terug. Het ging over het feit dat kaas in de aanbidding is en daarom houdt u geld over. Daar hoeven we dan niet nogmaals kaas van te kopen.

1260

Ik geloof dat Gedeputeerde Staten ook echt gaan kijken waar de prioriteiten liggen. Onze provincie is groter dan alleen Regio West-Friesland. Als het gaat om bereikbaarheid, betaalbaarheid, openbaar vervoer, mensen uit de auto krijgen en op de fiets de provincie door te bewegen dan komt er heel veel op ons af. We moeten met elkaar de handen ineen slaan en zoeken hoe we dat gaan doen. Dat is dus niet, -denk ik en gelooft mijn fractie-, met een aantal moties dat geld nu al uitgeven. We zullen er in de commissie met elkaar het gesprek over moeten voeren en met Gedeputeerde Staten kijken waar de prioriteiten liggen. Voor mijn fractie staat voorop dat het gaat over verkeersveiligheid, betaalbaarheid voor de inwoners en duurzaamheid. Ik ben zeer benieuwd naar het gesprek dat onze gedeputeerde gaat voeren in de regio.

1265

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Kocken.

1270

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik vraag me al een tijd af. Het lijkt of het geheugen een beetje wegsijpelt. In de vorige periode moest geld worden bijgelegd omdat het project niet sluitend te krijgen was. Daarvan is nu een klein beetje over. Dat was mobiliteitsgeld. Dat moest toen worden bijgelegd. Niet vreemd dan om het mobiliteitsgeld te blijven vinden, toch? Is dat dan niet het antwoord? Er is niet heel veel geld over. Het is geen geld dat aan alles besteed kan worden.

1275

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA) : Volgens mij zeggen wij precies hetzelfde. Volgens mij benoemde ik net dat het geld over is en daarom weer terugvloeit en dat er heel veel te doen is in de provincie.

1280

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Zoals ook in de commissie aangegeven vindt het CDA het een goede insteek om de resterende middelen uit het project Westfrisiaweg in te zetten voor het Programma Bereikbaarheid, omdat ook uit dat programma de middelen beschikbaar worden gesteld indien er tekorten zouden zijn geweest. Zoals uit de eindafrekening blijkt, heeft niet alleen Provincie Noord-Holland geïnvesteerd in de aanleg van deze weg, maar hebben vele partners daaraan bijgedragen. De gemeenten met bijna 68 miljoen euro en met alle partners totaal ongeveer een kwart van de hele begroting. Naast de opening van de Westfrisiaweg en de ingebruikname, moet er ook een financiële afwikkeling plaatsvinden. Het is positief te noemen dat de uitvoering niet alleen binnen het beschikbare budget heeft plaatsgevonden, maar er zelfs een bedrag van ruim

1285

1290 negen miljoen euro resteert. We kunnen begrijpen dat nu de gemeenten fors hebben
bijgedragen, van hen uit de oproep is om de resterende middelen voor het verbeteren van de
infrastructuur in hun regio in te zetten. Men is positief over de verbeteringen in doorstroming,
maar men ziet ook dat er nog knelpunten zijn, die oplossingen behoeven. Op onze vraag en de
1295 de gedeputeerde aangegeven dat hij bereid is om met de gemeenten in West-Friesland in gesprek
te gaan over de knelpunten die er zijn. De inhoud, de noodzaak van de investering is leidend en
niet de dekking. We danken de gedeputeerde voor deze heldere toezegging. Die is voor ons
belangrijk, want die biedt gemeenten de gelegenheid om samen met de provincie te kijken naar
de infrastructurele knelpunten die zij ervaren. Het CDA doet een appèl op gedeputeerde Olthof
1300 om in het gesprek welwillend te kijken welke knelpunten, gerelateerd aan de Westfriisaweg,
opgelost moeten worden en hoe de provincie daaraan kan bijdragen. Omdat we ook begrijpen
dat de gedeputeerde geen geld apart wil zetten zonder dat er projecten zijn die gekoppeld zijn
vanwege verkeersveiligheid of doorstroming, hebben we daarom mede de motie ingediend om op
korte termijn een inventarisatie te maken van de knelpunten die na de realisatie van de N23 zich
1305 hebben voorgedaan. Hiermee wordt duidelijk of er voor de provincie een rol is bij het oplossen
van deze knelpunten. Mochten deze knelpunten zich voordoen dan zouden we graag zien dat
deze zo spoedig mogelijk worden opgepakt. Om deze oproep kracht bij te zetten, hebben we
daarom het amendement mede ingediend. Dankzij de voordracht is er ruim 9 miljoen euro meer
beschikbaar voor projecten binnen het programma Bereikbaarheid. Het zou goed zijn als dit
1310 mede door gemeenten opgebracht geld ingezet kan worden voor de oplossing van de aan de
Westfriisaweg gerelateerde infrastructurele knelpunten.

Ter geruststelling van de heer Terwal en mevrouw Doevendans: Het is uiteraard de bedoeling dat
het loopt via de afgesproken weg, dat is voor ons via de vaststelling van het IMPI, die volgende
maand aan ons wordt voorgelegd.

1315 De heer **KLEIN** (CU): We zijn blij met de succesvolle afronding van dit project, waarbij zelfs na
meerdere keren bij plussen nu nog geld over is. We vinden het verstandig om dat geld
beschikbaar te houden voor het bereikbaarheidsdossier. De motie die is ingediend door de SP,
JA21, Liberaal Noord-Holland en het CDA om samen met West-Friese gemeenten te inventariseren
1320 waar knelpunten zitten, vinden wij sympathiek. Het is goed om dat in kaart te brengen. Als daar
knelpunten uit voortkomen, zouden die via het IMPI moeten worden opgenomen in het
gebruikelijke proces. We kunnen ons daarom niet vinden in amendement 28 waarin wordt
voorgesteld om nu al dit geld te reserveren voor de projecten in West-Friesland. Er moet altijd een
integrale afweging worden gemaakt, die kijkt naar alle projecten in Noord-Holland. Dit geld moet
1325 niet op voorhand al worden gereserveerd voor een bepaalde regio. De moties waarin wordt
voorgesteld om nu al een bestemming te vinden zullen we dus niet steunen.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we voor een reactie in eerste termijn naar het college.

1330 Gedeputeerde **OLTHOF**: De heer Mantel heeft gemeenten in West-Friesland gebeld. Ik ga ervan
uit dat hij ook gemeenten in de andere regio's gebeld heeft om te vragen of ze daar ook

knelpunten hebben. Die hebben namelijk net zoveel knelpunten. Het is aan deze Staten om een integrale afweging te maken voor alle gemeenten en niet alleen voor die in West-Friesland. Als het gaat over in gesprek zijn: Ik ben met wethouders in gesprek. Dat gaat over verschillende onderwerpen. Er komen ook knelpunten aan de orde. Wat dat betreft ga ik ervan uit dat de knelpunten op dat soort momenten aan de orde komen. Dan kan een passende oplossing worden gezocht.

Ik begin bij de drie moties van de Partij voor de Dieren, motie 180, 181 en 182. Bij de voordracht 39 in 2018 hebben Provinciale Staten 25 miljoen euro extra dekking beschikbaar gesteld door een bijdrage door de Provincie op het totale krediet. We kunnen ook zeggen, -wanneer hier gesuggereerd wordt dat we geld over hebben-, dat we gelukkig 9 miljoen euro minder te kort hebben. Daarmee heeft de Provincie nog steeds 16 miljoen euro extra moeten bijdragen in het totale krediet. Ik geef u in herinnering een notitie die de Staten hebben ontvangen waarin we ons zorgen maken over de tijdelijke financiering van onze mobiliteitsopgave voor de langere termijn. De Staten hebben het college gevraagd om volgend jaar met een Perspectief te komen met scenario's om dit op te lossen. Begrijpt u dan dat ik het gek vind, -als we op een project waar we vele malen extra krediet vroegen vanwege tekorten en waar nu negen miljoen euro minder tekort is-, dat deze Staten met plannen komen die dat bedrag van negen miljoen euro ver overschrijden? We hebben geen geld over, maar een lager tekort.

In ons systeem hebben we geen gebiedsbudgetten. Er wordt een integrale afweging gemaakt als het gaat over infrastructuur. Als het gaat over de moties van de PvdD dan hebben we het investeringsbeleid vast onderdeel gemaakt van ons Mobiliteitsbeleid. Binnenkort volgt een rapport over de ontsnippering en het verdeelbeleid in de Provincie Noord-Holland. Laten we de inhoud leidend laten zijn. Laten we niet zeggen: We hebben negen miljoen euro over en we gaan dat beschikbaar stellen voor één regio. Ik zou het een gekke beweging vinden. Daarom worden de moties 180, 181 en 182 ontraden.

Over het amendement van SP, JA21, CDA en Liberaal Noord-Holland heb ik al aangegeven dat ik in gesprek ben met alle wethouders. Als u suggereert dat er geld over is, dan heb ik daar een duidelijk antwoord op gegeven. We zijn bezig met de N220, de rotonde op de N239, de verkeersveiligheid rondom de N307 en de trajectbenadering op de N505, in verband met de opening van de N23. We zijn op de N241 en de N247 bezig. Als u daarmee bedoelt dat we uiteindelijk negen miljoen euro beschikbaar hebben voor al die projecten, dan moet ik u teleurstellen. Alle West-Friese projecten overschrijven het bedrag van negen miljoen euro. Dus zegt u het maar. Uiteindelijk moeten we vanuit de inhoud redeneren, omdat we het inhoudelijk belangrijk vinden dat er iets gebeurt. Dergelijke projecten moeten met voorrang worden opgepakt. Zo moeten we naar de projecten in West-Friesland kijken. Het amendement wordt ontraden.

Voor de moties 178 en 179 wijs ik op het IMPI. Op dit moment wordt gewerkt aan het nieuwe IMPI. Daarin wordt gekeken naar verkeersveiligheid, doorstroming en natuur. Er volgt een nieuwe opzet. Laten we die instrumenten benutten en kijken naar de knelpunten in geheel Noord-Holland. Dat is onze opgave. Als er knelpunten zijn dan zullen die via die instrumenten naar voren komen. Dan kunt u een afweging maken waarin we wel en niet gaan investeren. Ook de moties 178 en 179 worden ontraden.

1375 De **VOORZITTER**: Dank u wel voor uw bijdrage. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Tweede termijn:

1380 De heer **STEEMAN** (D66): Ik wil benadrukken dat de N23 een investering is voor de gehele Regio West-Friesland. Laat duidelijk zijn dat we blij zijn dat het vandaag ook een keer over die regio gaat. Ook in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid benadrukken we regelmatig dat het nogal vaak over de Metropoolregio Amsterdam gaat en dat Noord-Holland groter is dan dat. Uit deze weg vloeit voordeel voor deze prachtige regio. We zijn blij met het betoog van de gedeputeerde dat er negen miljoen euro minder tekort is. Dat bedrag kan niet zondermeer
1385 worden ingezet voor de Regio West-Friesland, maar voor geheel Noord-Holland, dus ook voor de rest van Regio West-Friesland. Ik ben niet ingegaan op de twee moties die gaan over de inventarisatie van de verkeersproblemen en het beoordelen van de overlast. Wat ons betreft is dat onderdeel van het lopend werk van de Provincie. Dat zou ook in het algemene beheer van het wegennetwerk moeten worden opgepakt. Dat betreft dan meteen alle knelpunten in Noord-
1390 Holland. We zijn blij dat het college heeft toegezegd om met de gemeenten om tafel te gaan zitten.

De heer **HOOGERVORST** (SP): De SP ziet de positieve effecten van de N23, maar het is verkeerd om de ogen te sluiten voor de nadelige effecten. Die nadelige effecten zijn wat ons betreft
1395 bijzondere, nadelige effecten. Laten we niet vergeten dat we aan de gemeenten en overigens ook aan andere organisaties en instanties hebben gevraagd te participeren, mee te doen, aan het opbouwen van een krediet voor de aanleg van deze weg. Naar aanleiding van vragen van de SP in de commissie kregen we een overzicht. Veel gemeenten hebben met veel geld meebetaald. Ligt het dan niet in de lijn der logica dat met het overgebleven geld in eerste instantie wordt gekeken
1400 naar problemen die zich afspelen op het gebied van deze gemeenten? Daarbij nogmaals de opmerking: We geven middels de moties en het amendement niet bij voorbaat dat geld al uit. We geven het slechts een nadere, preciezere bestemming. Natuurlijk is 9,17 miljoen euro niet genoeg voor alle knelpunten, of het nu verkeerstechnische problemen, ongewenste gevolgen voor de natuur, of aantasting van de leefbaarheid betreft. Natuurlijk is dat niet voldoende. Het
1405 kan een mooie basis zijn om met gemeenten in gesprek te gaan en om ons scherp te houden dat het belangrijk is dat deze problemen worden opgelost. Ook de SP is van mening dat we bij het oplossen van de geconstateerde problemen de werkwijze van het IMPI moeten worden gehandhaafd. Die problemen hoeven niet buiten het IMPI om te worden aangepakt. Ze kunnen in het IMPI worden opgenomen. Dan is het voordeel dat er een kleine reserve klaarligt om deze
1410 problemen wellicht met prioriteit aan te pakken.
De gedeputeerde hield een betoog dat er in dit geval eigenlijk sprake is van een minder groot tekort. Ja, dat is zo. Wij constateren dan ook dat we bij andere projecten deze tekorten bewust laten oplopen, maar dit terzijde.
Herkennt de gedeputeerde ook dat er in West-Friesland ook problemen zijn ontstaan door de
1415 aanleg van de N23? Zou de status van deze problemen niet een andere moeten zijn dan andere problemen op verkeerstechnisch gebied in de provincie?

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ik hoop dat iedereen zich ervan bewust is dat we niet oproepen om het resterend geld te besteden aan een koekjesfabriek in Bovenkarspel of een volksdansfestival in
1420 Medemblik. Het gaat om zaken die rechtstreeks gelieerd zijn aan de aanleg van en het project N23. Kan de gedeputeerde toezeggen om zich in te zetten voor de dierlijke slachtoffers en voor de natuur in de regio? Dan wil ik desnoods mijn moties intrekken. Mij wordt het gevoel gegeven dat ik iets indien dat totaal niets met het project te maken heeft. Dat wil ik weerleggen.

1425 De heer **TERWAL** (VVD): Ik dank de gedeputeerde dat hij ook nu toezegt dat hij in welwillendheid in gesprek gaat met de West-Friese partijen om te kijken welke knelpunten er zijn en hoe die kunnen worden opgelost. Wederom nodig ik de Statenleden uit om bij de vaststelling van het IMPI met elkaar in discussie te gaan over het resterende geld. Het doet me deugd dat ik eindelijk de heer Hoogervorst nu aan mijn zijde vindt. Als je knelpunten wilt oplossen zul je soms ook een
1430 klein stukje asfalt moeten aanleggen. Ik heb de SP daarvoor niet vaak horen pleiten.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Heeft de heer Terwal ons verkiezingsprogramma gelezen? Daarin
1435 staat letterlijk wat hij zegt. Als het nodig is om een knelpunt op te lossen zijn we bereid om daarvoor asfalt aan te leggen. Alleen als daarmee een knelpunt wordt opgelost.

De heer **TERWAL** (VVD): Een paar jaar geleden las ik het verkiezingsprogramma van de SP, net als die van andere partijen. Soms is het goed om zaken in herinnering te roepen.
1440

De heer **KLEIN** (CU): Nog kort om het scherp te krijgen waar nu precies de moeite zit in motie 178. Volgens mij zit het heel dicht bij de toezegging. Het verschil is dat de indieners hier nog vragen om dit aan ons voor te leggen, zodat wij ook kunnen meekijken in hoeverre de oproepen die we krijgen vanuit gemeenten ook worden meegenomen in het proces. Dat lijkt me een heel
1445 redelijk verzoek.

De **VOORZITTER**: Het woord is in de tweede termijn aan gedeputeerde Olthof

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik geef aan West-Friesland gemeenten en problemen geen andere status.
1450 Op heel veel plekken zijn we aan het werk aan de weg. We moeten alle vraagstukken die samenhangen met het project serieus nemen. Dat betekent niet dat de problemen in West-Friesland een andere status zouden moeten krijgen. Problemen die ontstaan zijn door de aanleg van de Westfrisiaweg moeten we serieus nemen. Ik ben in Opmeer geweest. Opmeer is niet direct gelegen aan de Westfrisiaweg, maar die refereerde wel aan problemen als gevolg van de aanleg
1455 van de Westfrisiaweg. Dat nemen we ook serieus. We zijn in gesprek met Opperdoes. De problemen pakken we op. Daar waar er problemen zijn, zullen we die oppakken. Uiteindelijk worden die aan de Staten voorgelegd via de normale manier.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.
1460

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ben blij met wat de gedeputeerde zegt en dat alle problemen serieus behandeld moeten worden. We hebben het hier over een problematiek die is ontstaan doordat de Provincie een andere project heeft uitgevoerd. Of dat nu de Westfriisaweg of HOV 't Gooi is, als er problemen ontstaan die we niet hadden voorzien, vindt de SP dat die extra
1465 aandacht behoeven. Die problematiek moet worden opgelost. Wij hebben die problemen veroorzaakt. Kijkt de gedeputeerde daar anders tegenaan?

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik kijk daar anders tegenaan. We moeten alle problemen serieus nemen. Uiteindelijk volgt er een inventarisatie van mogelijke problemen die zich in geheel West-Friesland
1470 voordoen, die mogelijk te maken hebben met de aanleg van de N23, maar mogelijk ook door andere oorzaken. Die knelpunten zullen we nog steeds integraal moeten afwegen tegenover andere problemen in de rest van Noord-Holland. Ik kan niet zeggen dat een probleem belangrijker is, omdat die is gekoppeld aan de Westfriisaweg, dan een verkeersveiligheidsvraagstuk in de Regio Alkmaar. De totale en integrale afweging moet worden
1475 gemaakt. Ik ga die knelpunten geen aparte status geven. We moeten ze in totaal afwegen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Het is helder dat de gedeputeerde die problemen geen aparte status gaat geven. Daar denkt de SP anders over. U geeft geen antwoord op mijn vraag. Ik stelde vraag: Als zich problemen voordoen omdat we als provincie een groot project uitvoeren, vindt u
1480 dan niet dat in het kader van nazorg met de gemeenten moet worden bekeken welke problemen er zijn veroorzaakt door de nieuwe weg? Die problemen moeten wij toch oplossen? We kunnen dan toch niet zeggen: Het is uw probleem en u wacht maar tot er een moment komt dat we voor een oplossing geld zullen reserveren?

Gedeputeerde **OLTHOF**: Volgens mij heb ik dat niet gezegd. Ik wil alle problemen in West-Friesland, en dat betreft niet alleen de N23, serieus nemen. We nemen ze serieus. Ik ben in gesprek en wil in gesprek met wethouders als er problemen zijn rondom de N23, maar ook
1485 daarbuiten. We zijn op veel plekken aan het werk aan de weg. Alle problemen moeten we serieus nemen. Dat betreft ook de natuur, faunapassages en dat soort zaken. Dat moet allemaal worden meegenomen. Ik heb er moeite mee dat we dit project koppelen en linken aan West-Friesland. We komen met een nieuwe IMPI. Het IMPI geeft een verhelderend beeld van de problemen rondom verkeersveiligheid, doorstroming, natuur. De nieuwe opzet is breder dan alleen de
1490 traditionele doorstroming en verkeersveiligheid. Daar zullen de problemen in terugkomen. Dan zal duidelijk zijn welke problemen er zijn rondom de Westfriisaweg. Betreft het doorstroming of
1495 verkeersveiligheid? Daar moeten we bepalen welke problemen met voorrang moeten worden opgepakt. Dit mindere tekort moeten we niet oormerken als West-Friesland. Dat vindt ik geen recht doen aan de andere opgaven die we hebben. Alle problematieken rond verkeersveiligheid, natuur en doorstroming moeten in kaart worden gebracht in het IMPI. Dan kan de totale afweging worden gemaakt, waarmee aan de slag wordt gegaan. Laten we niet voor elk project waarbij aan
1500 de weg wordt gewerkt een inventarisatie gaan maken.

De **VOORZITTER**: Ik wil het volgende voorstellen. Er zijn een amendement en vijf moties en een voordracht ingediend. Er zijn ook nog moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend. Mijn voorstel is om tot half vier te pauzeren. Dan kunt u de moties bespreken.

1505

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): We hebben nog geen advies op de moties VOD. Het is dan lastig om deze te bespreken.

1510

De **VOORZITTER**: Dat is waar. Dan gaan we over een kwartier verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing 15.11 – 15.30 uur.

1515

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn gebleven bij agendapunt 10, voordracht 55 Eindverantwoording N23 Westfriisaweg. We zijn aanbelaand bij de stemmingen. Er zijn een amendement en vijf moties ingediend. Als eerste breng ik het amendement in stemming. Dat is ingediend door de SP, JA21, Liberaal Noord-Holland en het CDA.

1520

Amendement 28 'Oormerken voordelig saldo N23 projecten Regio West-Friesland'. De stemming is geopend. We hebben 49 stemmen binnen. Ik constateer dat mevrouw Vastenhouw er niet is.

Ik sluit de stemming.

Met 34 stemmen tegen en 15 stemmen voor is amendement 28 verworpen.

Voor hebben gestemd JA21, CDA, PVV, SP en Liberaal Noord-Holland.

1525

Dan breng ik in stemming motie 178 'Inventarisatie verkeersproblemen West-Friesland na realisering van de N23 Westfriisaweg'. De motie is ingediend door de SP, JA21, Liberaal Noord-Holland en het CDA.

Wenst iemand hoofdelijke stemming? Wenst iemand een stemverklaring af te leggen, of aantekening?

1530

De heer **DESSING** (FvD): Wij vinden motie 178 een sympathieke motie. We snappen de overweging van de gedeputeerde om de problematiek integraal te bekijken in het IMPI, maar het kan zeker geen kwaad om deze probleemanalyse naar aanleiding van de N23 te doen en die vervolgens te implementeren in het totale plaatje van deze motie. Daarom zullen we voor deze motie stemmen.

1535

De **VOORZITTER**: Nog andere partijen die een stemverklaring willen afleggen of aantekening wensen? Zo niet, dan open ik de stemming.

Met 31 stemmen tegen en 19 stemmen voor is motie 178 verworpen. Voor hebben gestemd.

Voor hebben gestemd JA21, CDA, FvD, PVV, SP, DENK en Liberaal Noord-Holland.

1540

De volgende motie die ik in stemming breng is motie 179 "Plannen en uitvoeren van een verkeerstelling N307 tussen Bovenkarspel en Enkhuizen in 2022". De motie is ingediend door de SP. Wenst iemand een stemverklaring, of aantekening? Zo niet, dan open ik de stemming over motie 179. Ik sluit de stemming

1545 Met 37 stemmen tegen en 13 stemmen voor is motie 179 verworpen. Voor hebben gestemd JA21, PvdD, SP, DENK en Liberaal Noord-Holland.

Motie 180 'Geld Westfrisiaweg naar opvangcentrum wilde dieren' is ingediend door de PvdD. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?

1550

De heer **DESSING** (FvD): Deze motie, net als andere moties die oproepen tot het alloceren of oormerken van geld dat zogenaamd over is, -maar wij zien het niet als over-, vinden wij geen goed idee. We zullen tegen deze en andere soortgelijke moties stemmen.

1555 De **VOORZITTER**: Ik open de stemming. Ik sluit de stemming
Met 44 stemmen tegen en 6 stemmen voor is motie 180 verworpen. Voor hebben gestemd PvdD en de SP.

1560 Dan gaan we naar motie 181, ingediend door de PvdD met als titel 'Dierveiliger maken Westfrisiaweg'. Wenst iemand aantekening of een stemverklaring?

Dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming.

Met 43 stemmen tegen en 7 stemmen voor is motie 181 verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van DENK, PvdD en de SP.

1565 Motie 182 'Ruimhartige compensatie natuur' is ingediend door de PvdD. Wenst iemand aantekening of een stemverklaring? Zo niet dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming.
Motie 182 wordt met 44 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de PvdD en de SP.

1570 Dan zijn we toe aan het in stemming brengen van Voordracht 55 'Eindverantwoording project N23 Westfrisiaweg'.

Wenst iemand aantekening of een stemverklaring? Ik open de stemming. Ik sluit de stemming
Met 39 stemmen voor en 11 stemmen tegen is voordracht 55 aangenomen. Tegen hebben gestemd JA21, PvdD en de SP.

1575

11. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Er zijn geen verzoeken binnengekomen voor het stellen van mondelinge vragen.

1580

12. Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag

1585 De **VOORZITTER**: Ik geef de gedeputeerden het woord voor een reactie op de ingediende moties VOD. Interruptie is niet mogelijk. U krijgt alleen een reactie van het college. Daarna gaan we over tot stemming.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Ik houd motie VOD 174 aan. We komen nog met een initiatiefvoorstel.

1590 De **VOORZITTER**: Motie 174 VOD 'Breng inclusiviteit als speerpunt' is ingetrokken. Voor motie VOD 171 geef ik het woord aan gedeputeerde Olthof, namens het college.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Motie VOD 171 met betrekking tot betaald parkeren wordt ontraden door het college. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten. Het is een onderdeel van de 'menukaart'. Uiteindelijk moeten gemeenten die afweging maken.

1595 Motie 172 wordt ook ontraden. De enorme betrokkenheid van de heer Koyuncu van DENK voor deelmobiliteit wordt gewaardeerd. Deelmobiliteit maakt onderdeel uit van de 'menukaart' en wordt met de gemeenten besproken. De motie doet voorkomen alsof het overal een plek moet gaan krijgen. Ik weet dat deelmobiliteit aan veel tafels besproken gaat worden.

1600 Motie 173: We moeten sowieso aandacht besteden aan de mensen die moeite hebben met de digitale wereld. Deze motie willen we neutraal aan de Staten voorleggen.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we toegekomen aan motie 175, ingediend door Forum voor Democratie en de Partij voor de Vrijheid, met als titel 'Ongehinderde toegang voor alle type vergaderingen en bijeenkomsten'.

1605 Ik zal die motie vanaf deze plek van een reactie voorzien.

De heer **VAN DIJK** (Commissaris van de Koning): Ik sta bij deze motie graag stil bij de achterliggende wetgeving. In artikel 58 RA, eerste lid van de Wet Publieke Gezondheid zijn

1610 sectoren opgenomen waarbij niet zozeer regels kunnen worden gesteld met betrekking tot het beschikken over een testresultaat van vaccinatie. Volksvertegenwoordigende organen vallen hier niet onder. Dat betekent dat volksvertegenwoordigers, vanwege hun mandaat, altijd toegang hebben tot een Statenvergadering. De gevallen waarin daarvan kan worden afgeweken, zijn geregeld in de Provinciewet. Het vereiste coronatoegangsbewijs is voor voorliggende

1615 bijeenkomsten en cursussen in het Provinciehuis niet van toepassing. De publieke plaats in het Provinciehuis valt onder de uitzondering van de wet. Voor de inzet van een coronatoegangsbewijs is de locatie van een activiteit onder voorzien en beslissend. Daarbij geldt bovendien het vereiste dat er sprake moet zijn van controleren in een uitstoot, bijvoorbeeld in horecagelegenheden. In het geval dat Provinciale Staten een andere ruimte of zaal gebruikt dan het Provinciehuis dan

1620 geldt het volgende. Als, zoals in Zuiderduin, de zaal volledig is afgescheiden van eet- en drinkgelegenheden en er aparte voorzieningen zijn, dan kan de zaal zonder de inzet van coronatoegangsbewijzen voor de Statenvergadering worden gebruikt. Als dat niet het geval is en het publiek zich zonder inzet van een coronatoegangsbewijs kan mengen met publiek waarvoor wel een coronatoegangsbewijs vereist is, dan zal voor de Statenvergadering een andere locatie

1625 gezocht moeten worden.

In de tijd van de barbecue gold nog de 1,5-meterregel, ook voor publieke locaties als het Provinciehuis. Daar was geen uitzondering voor. Gezien de aard van de bijeenkomst, -een gezellig samenzijn na het zomerreces-, is gezamenlijk besloten om QR-code in te zetten om de 1,5-meterregel los te kunnen laten. Op dit moment is die regel er niet meer.

1630 Het Provinciehuis is een publieke locatie waarvoor geen QR-code vereist is. Ik ging hier even uitgebreid op in, omdat ik vind dat we hierover helder en duidelijk moeten zijn. Over de fysieke aanwezigheid van publiek: Op basis van artikel 58 RA, tiende lid van de Wet Publieke Gezondheid is het verboden voor deelname aan toegang, activiteit of voorziening op publieke plaatsen eisen te stellen met betrekking tot het beschikken over een testresultaat, tenzij
1635 dat anders in de wet is geregeld. De publieke tribune geldt als een publieke plaats. Het is dan ook niet mogelijk om een verplicht test- of vaccinatiebewijs te vragen. Dat gebeurt dan ook niet. ik ontraad de motie omdat we al conform de regels handelen, zoals deze ook zijn vastgesteld. Dat beleid is van kracht vanaf 25 september 2021.

1640 Motie 176 'Geen uitsluiting Noord-Holland van elke vorm van participatie op basis van hun medische status' ingediend door Forum voor Democratie en Partij voor de Vrijheid. Bij de inleiding van de motie werd de suggestie gewekt dat we op enigerlei wijze in de afgelopen anderhalf jaar participatie van inwoners tegenhielden. Daarvan wil ik met kracht afstand nemen. Dat is onjuist. We deden juist ons uiterste best om onze inwoners, in welke vorm dan ook, -online
1645 of met inachtneming van afstand-, bij besluitvorming te betrekken. We moeten ons aan de regels houden die landelijk gelden en die democratisch zijn afgesproken. Sinds 25 september 2021 is conform het landelijk vastgesteld beleid op grond van artikel 58 RA in Wet Publieke Gezondheid verboden om voor deelname aan of toegang tot activiteiten in publieke plaatsen eisen te stellen met betrekking tot het beschikken over een coronatoegangsbewijs, tenzij het anders in de wet is
1650 geregeld. Dit geldt niet alleen voor provincies, maar ook voor gemeenten. Het Provinciehuis is een publieke plaats. Het is niet mogelijk om burgers te verplichten een test- of vaccinatiebewijs te overleggen. Dat doen we ook niet bij bijeenkomsten in het Provinciehuis. In het geval dat een externe locatie wordt gebruikt dan gelden de regels voor een externe locatie. We houden ons daarmee aan de landelijke regelgeving. Er is geen enkele sprake van uitsluiting van burgers. Een
1655 oproep aan gemeenten om de coronapas niet te handhaven, is niet alleen onwenselijk, maar zeker onnodig. De motie wordt ontraden.

Als laatste motie is er de motie VOD 'Onredelijke benadeling', ingediend door Liberaal Noord-Holland. We hebben hierover gesproken in het Presidium. Als voorzitter van de Staten heb ik
1660 toegezegd dat we op korte termijn gaan kijken hoe we de spreektijdenregeling op enigerlei wijze ter discussie kunnen stellen, zodat ook kleine partijen voldoende aan bod kunnen komen. Daar komen we in het Presidium later op terug.

Toch ontraad ik de motie. In het tweede deel gaat de motie ervan uit dat er geen onredelijke benadeling als hierboven omschreven zou mogen plaatsvinden in de volgende bestuursperiode.
1665 Daarvan heb ik toegezegd dat we juist voordat de volgende bestuursperiode aanbreekt met het Presidium en de Staten gaan kijken naar hoe de nieuwe regeling eruit zou kunnen komen te zien. Er is in ieder geval geen toezegging gedaan dat er geen onredelijke benadelingen in zouden kunnen zitten. Dat kan op voorhand natuurlijk nooit worden gegarandeerd, want daar gaat u zelf over. In die zin wil ik de motie ontraden.

1670 De **VOORZITTER**: Daarmee hebben we alle moties Vreemd aan de Orde van de Dag de revue laten passeren. Kunt u tot stemming overgaan, of wenst u nog enige minuten te schorsen? Is er

behoefte aan een schorsing? Ik zie geen behoefte aan een schorsing. Dan kunnen we doorgaan met het in stemming brengen van de eerste motie VOD.

1675

Motie VOD 171 is ingediend door DENK en heeft als titel 'Gemeenten wijzen op onterechte neveneffecten door het uitbreiden van betaald parkeren'.

Wil iemand een stemverklaring afleggen, of aantekening?

1680

De heer **KLEIN** (CU): Wij vinden het een belangrijk punt dat DENK aandraagt, om aandacht te hebben voor mensen met een kleine beurs, maar we vinden het niet de manier om dat hier via een motie in het Regionaal Mobiliteitsprogramma op te nemen.

De **VOORZITTER**: Ik open de stemming voor motie VOD 171. Ik sluit de stemming.

1685

Motie VOD 171 wordt met 40 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen.

Voor hebben gestemd JA21, PvdD, PVV en DENK

Motie VOD 172 'Deelmobiliteit verder uitrollen', ingediend door DENK. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?

1690

Mevrouw **KUIPER** (CDA): We hebben net de gedeputeerde gehoord. Terecht heeft hij opgemerkt dat deelmobiliteit onderdeel uitmaakt van de menukaart. We voelen ons als CDA medestander, omdat we in de vorige periode een initiatiefvoorstel hebben ingediend over deelmobiliteit. Het is een onderwerp dat verder in de commissie zal worden besproken. We staan er op zich

1695

sympathiek tegenover. Vandaar dat we deze motie zullen steunen.

De **VOORZITTER**: Zijn er nog anderen die een stemverklaring willen afleggen, of aantekening? Zo niet dan open ik de stemming. Er zijn 50 stemmen binnen. Ik sluit de stemming.

Motie VOD 172 wordt met 37 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd JA21, CDA, PvdD en DENK.

1700

Motie VOD 173 'Inclusievere communicatie over deelmobiliteit' is ingediend door DENK.

Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?

1705

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Inclusiviteit en ook zorgen dat mensen die niet digitaal vaardig zijn, maar ook mensen die laaggeletterd zijn mee kunnen doen, daarover hebben we in de vorige commissie gesproken. We zullen voor deze motie stemmen.

De **VOORZITTER**: Andere leden die een stemverklaring willen afleggen, of aantekening wensen?

1710

Zo niet, dan open ik de stemming. De stemming is gesloten.

Motie VOD 173 wordt met 36 stemmen voor en 14 stemmen tegen is motie VOD 173 aangenomen. Tegen hebben gestemd D66, FvD, PVV en de SP.

1715

Motie VOD 175 'Ongehinderde toegang voor alle type vergaderingen en bijeenkomsten' is ingediend door FvD en de PVV.

Wenst iemand een stemverklaring af te leggen, of aantekening?

1720 De heer **ZOON** (PvdD) Hoewel we zeer kritisch zijn als partij over een coronatoegangsbewijs, zien we dat deze motie overbodig is, zoals u zojuist hebt toegelicht. We zullen tegen deze motie stemmen.

De **VOORZITTER**: Ik open de stemming. De stemming is gesloten.

1725 Motie VOD 175 is met 45 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd FvD en de PVV.

Motie VOD 176 'Geen uitsluiting Noord-Hollanders van elke vorm van participatie op basis van hun medische status' is ingediend door FvD en de PVV.

Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen?

1730 De heer **KLEIN** (CU): Wij vinden participatie voor iedereen heel erg belangrijk, maar deze motie suggereert dat er dingen gebeuren, waarvan wij denken dat het niet aan de hand is. Oproepen om burgerlijk ongehoorzaam te zijn in gemeenten vinden wij niet passend. We ondersteunen de intentie om zoveel mogelijk mensen te kunnen laten participeren, maar we kunnen niet instemmen met deze motie.

1735

De heer **ZOON** (PvdD): Hoewel de PvdD zeer kritisch tegen het coronatoegangsbewijs is, kan zij zich aansluiten bij de beredenering van de CU. We zullen tegen deze motie stemmen.

1740 De **VOORZITTER**: Geen andere stemverklaringen of aantekening? Dan open ik de stemming over motie VOD 176. Ik sluit de stemming.

Motie VOD 176 wordt met 45 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd FvD en de PVV.,

1745 Motie VOD 177 'Onredelijke benadeling' is ingediend door Liberaal Noord-Holland. Zijn er stemverklaringen?

1750 Mevrouw **BEZAAN** (PVV) normaliter stemmen wij niet voor uitbreiding spreektijd of het behouden van een fractievergoeding, maar deze breuk is niet op initiatie van mevrouw Van Geffen tot stand gekomen. Derhalve zullen we voor deze motie stemmen.

1755 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Hoewel wij de overwegingen en constatering graag bij Liberaal Noord-Holland laten, steunen wij wel het dictum van deze motie. Wij hebben in het verleden ook te maken gehad met de onvolkomenheden van deze regeling. Daarnaast hebben we begrepen dat de Commissaris van de Koning vanochtend de toezegging heeft gedaan om te kijken naar een aanpassing van de spreekijdenregeling. We kijken daar met veel belangstelling naar uit.

1760 De heer **KLEIN** (CU): Ook wij laten de overwegingen bij de indiener, maar we vinden deze motie in lijn met de toezegging, die vanochtend gedaan is. 'Geen onredelijke benadeling' vinden wij een mooi criterium om als richtsnoer te hanteren bij het nadenken over deze uitwerking. We zien dat niet in tegenspraak met de door u gedane toezegging. We zullen daarom voor deze motie stemmen.

1765 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Onredelijke benadeling vinden we juist geen mooi richtsnoer. We gaan ervan uit dat met het besluit in het Presidium van vanochtend een oplossing wordt gevonden in de spreektijden en dat er voor de volgende periode een betere regeling kan worden vastgesteld. Dat is voldoende, dus wij zullen tegen stemmen.

1770 De heer **LEERINK** (PvdA): We hebben in het verleden al eens aangegeven dat wat ons betreft naar de spreektijdenregeling gekeken zou mogen worden. In het Presidium is afgesproken dat dit gaat gebeuren voor de korte termijn en dat er ook voor de volgende periode naar gekeken zal worden. Met die toezegging lijkt het ons niet nodig om deze motie in stemming te brengen.

1775 De heer **DESSING** (FvD): Korthedshalve sluiten ons aan bij de verklaring die de Partij voor Vrijheid heeft gedaan, hoewel wij wel snappen dat de toezegging die vanochtend gedaan is in het Presidium ook meeweegt. Alles afwegende zullen we toch voor deze motie stemmen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Korthedshalve sluit ik me aan bij de verklaring van de heer Leerink.

1780 De **VOORZITTER**: Nog andere stemverklaringen, of aantekening? Zo niet dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming.

1785 Met 34 stemmen tegen en 16 stemmen voor is motie VOD 177 verworpen. Voor hebben gestemd JA21, FvD, PvdD, PVV, CU, DENK en Liberaal Noord-Holland.

13. Sluiting

1790 De **VOORZITTER**: Dan zijn we ondertussen aanbeland bij agendapunt 13. Het is pas vier uur. Het was heel fijn om weer fysiek met elkaar te kunnen vergaderen. Er was wel het nodige geroezemoes. Ik heb het laten gaan want het is voor iedereen wennen.

Ik zie u graag weer gezond en wel terug in de volgende Statenvergadering van 8 en 15 november aanstaande. In de Johan Remkeszaal staat nog een hapje en een drankje voor u klaar. Ik tref u daar graag nog even. Dan kunt u elkaar buiten de Statenzaal nog even ontmoeten.

1795 Ik sluit de vergadering.

Sluiting 16.00 uur